

Slovenski Dom.

Napredno kmetsko glasilo.

Izhaja vsako soboto in velja za vse leto za Avstro-Ogrsko 3 krone, za Nemčijo in druge dežele 4 krone, za Ameriko 1 dolar.

Posamezne številke veljajo 10 vinarjev.

Za oznanila se računa: trlistopna petit-vrsta 14 vin., vsa stran 48 K, pol strani 24 K, četrt strani 12 K, osmina strani 6 K. Pri vseletni inserciji primeren popust.

Dopisi se naj frankirajo in pošiljajo na uredništvo »Slovenskega Doma« v Ljubljani, Knaflova ulica št. 5. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina in oglasi se naj pošiljajo na upravništvo »Slov. Doma« v Ljubljani.

Iz zadnje luknje.

Klerikalna stranka je začela piskati iz zadnje luknje. Sprejem zvišanih deželnih doklad, ki je obremenil brez razločka vse sloje prebivalstva, spočetka niti ni razburil tako kmečkega prebivalstva. Toda ko začnajo čutiti posledice zvišanja, ko se draži vsaka stvar bolj, le kmet ne more dražje prodajati svojih izdelkov, je začelo tudi vršeti med kmetovalci, kajti kadar gre za žep, takrat neha tudi politika.

Pa vendar še ni to glavni vzrok. Ljudem so se namreč začele odpirati oči in zgražajo se nad strahovlado, ki jo vprizarjajo klerikalci na Kranjskem. Vidijo, da odločuje tukaj le sleparstvo, goljuflija, največji pritisk in koritarstvo. Ljudje uvidevajo, da se vera vlačí v blato, da se oskrnjuje le v namene, da se klerikalna politika obdrži na površju. Vsi lepi Kristusovi nauki so zginili, le brezmejno sovraštvo do vsega, kar ni klerikalno, navdaja voditelje klerikalcev, v prvi vrsti duhovnike, ki so že davno izgubili pravico do naslova Kristusovi namestniki.

Pa ni še dovolj, da se uničuje vse politične nasprotnike kakor bi bili garjevi, ne, poslužiti se morajo celo lopovstva, kjer se ne da s silo, terorizmom in lažjo doseči uspeh.

Tako lopovstvo so uprizorili pri notranjskih državnozborskih volitvah klerikalni veljaki Lampe, Pegan in Zajc. Toda ti ljudje niso tega lopovstva storili kot zasebniki, ampak kot deželni odborniki, oziroma Lampe kot namestnik deželnega glavarja. Storili so pravomočni sklep, da se predlaga deželni vladi razpust gospodarskega odbora v Postojni in »Slovenec« je še pridejal, da se župan Lavrenčič, ki niti načelnik ni tega odbora, zaradi nerednosti v gospodarstvu odstavi. To so tiste katoliške hijene, ki brez sramu kradejo čast poštenemu, splošno priljubljenemu županu, ker so čutili, da je to zadnje in skrajno sredstvo, da obvarujejo svojega kandidata poraza pri volitvah in sebe občutnega udarca, ki bi imel za stranko nedogledne posledice po celem Kranjskem.

Ti zaščitniki vere so segli po taki lopovščini, ki ji ni najti primere nikjer drugod. In ta poštena trojica v deželnem odboru je celo protipostavno vprizorila to volilno sleparijo. Saj je pet deželnih odbornikov in deželni glavar, torej šest oseb in le polovica je sodelovala pri volilni slepariji ter poleg tega še z zlorabo uradne oblasti. Lahko bi dala v podpis ta sklep tudi deželnemu odborniku dr. Trillerju, ki je bil v deželnem odboru tisti čas, potem bi bil veljaven, čeprav bi dr. Triller odrekel pritrditve, toda zločinci so se zbalí, da bi se tik pred volitvijo zvedelo za njih lopovščino in zato so zlorabili uradno oblast ter dosegli z zločinom to, kar bi s poštenimi sredstvi ne mogli. In taki ljudje so še vedno deželni odborniki, take ljudi trpi vlada še vedno na javnem mestu, ta vlada, ki je navaden hlapec klerikalne stranke in v katero ne bo kmalu polovica kranjskega prebivalstva imela nobenega zaupanja več!

In vladi vržemo v obraz očitek, da je ona sokriva te volilne sleparije! Zakaj je dajala potuho klerikalcem, zakaj se že večkrat ni ustavila takim protizakonitim ukrepom deželnega zbora ali odbora. Protipostavno so bila razveljavljena mandatov poslancev Reisnerja, Ribnikarja in Mazelleta, kar je vlada sama izjavila, toda uprla se jim ni, ni razpustila deželnega zbora. Zato so zdaj klerikalci drzni postali in si mislijo, da jim je dovoljena vsaka lumparija, tudi protipostavna, ker jim vlada ne nasprotuje, ker je vlada njih dekla. In v tem oziru očitamo vladi, da ne izvršuje nepristransko svojih pravic, da krije s prizanašanjem ali celo odobravanjem klerikalnih lumparij tudi protipostavnosti deželnega odbora. Ali naj imamo potem zaupanje v tako pristransko vlado?

To zadnje lopovstvo klerikalcev je pa dokaz, da piha klerikalna sapa že iz zadnje luknje. Dokler pojde in dokler jih bo na ta način ščitila vlada, se bodo le še z nasilnimi sredstvi, z lumparijami in enakimi volilnimi sleparijami vzdržavali. To pa tudi ne bo dolgo trajalo in pošla jim bo sapa tudi iz zadnje luknje. Zato pa ni daleč čas, ko se bo obračunalo z ljudmi Lampetovega, Zajčevega in Peganovega kalibra. Taki lju-

dje, ki jim je na čelo vtisnjen pečat volilne sleparije in zlorabe uradne oblasti, morajo proč z javnih mest, proč kot funkcionarji deželnega odbora, sicer moramo misliti, da ne živimo več v ustavni državi, ampak v Mehiki ali pri Culukafrih!

Klerikalno ovaduštvo.

Svoječasno je poročalo časopisje, da je deželni odbor vložil ovadbo na c. kr. državno pravdnštvo v Novem mestu radi postopanja nekaterih naprednih občinskih odbornikov v Št. Janžu pri volitvi dveh članov v občinsko volilno komisijo za deželnozborske volitve.

Znani posestnik Jože Repovž iz Koluđerja pri Št. Janžu, ki je danes navdušen naprednjak, jutri pa zopet najbolj veren pristaš »Slovenske ljudske stranke«, je namreč kake tri tedne po imenovanih volitvah začel dolžiti vse napredne občinske odbornike, da so pri zgorajšnji volitvi goljuflali; zlasti je dolžil goljuflije gospoda nadučitelja Vinkota Berceta v Št. Janžu, ki je vodil celo volitev ter oba skrutinatorja gg. Josipa in Matijo Zupana, posestnika v Glinem.

Raditega so imenovani občinski odborniki, oziroma svetovalci po svojem zastopniku gosp. dr. Franu Novaku, odvetniku v Ljubljani, vložili tožbo radi žaljenja časti pri okrajnem sodišču v Radečah; še preje pa je ravnotako tudi župan šentjanški gosp. Ivan Majcen bil prisiljen, tožiti Josipa Repovža radi enakih obdolžitvev, katere je proti njemu samemu izrekel Jože Repovž.

Ko je že teklo kazensko postopanje zoper Josipa Repovža, je neka oseba, kateri so vsi naprednjaki, zlasti pa gosp. nadučitelj Vinko Berce, ki uživa radi svoje poštenosti, značajnosti in človekoljubnosti med pristaši obeh strank enako visok ugled in spoštovanje, trn v peti, — vložil ovadbo na deželni odbor. Ta je ovadbi takoj nasedel, ker je šlo proti naprednjakom ter poslal v Št. Janž deželnega oficijala Kristana, ki je nato na dolgo

in široko vodil v Št. Janžu preiskavo ter zaslišaval o volitvi z dne 23. novembra 1913 posamezne odbornike, zlasti temeljito je zaslišaval seveda one odbornike, ki so pristaši »Slovenske ljudske stranke« in Josipa Repovža, dočim so bili napredni odborniki bolj na kratko odpravljani.

Uspeh te preiskave je bil ta, da je deželni odbor na njega vloženo ovadbo v prepisu, na katerem je pa bilo seveda iz previdnosti zamolčano ime ovaditelja, odstopil državnemu pravdnikstvu, ki je nato uvedlo poizvedbe in kazensko predpreiskavo.

Toda te poizvedbe so bile po predlogu državnega pravdnika samega kmalu ustavljene, ker se je sodno dokazalo, da je bilo postopanje vseh naprednih občinskih odbornikov, zlasti pa tudi gosp. nadučitelja Vinkota Berceta in obeh skrutinatorjev Josipa in Matije Zupana vseskozi pošteno in pravilno.

Med tem časom prekinjeno postopanje zoper Josipa Repovža se je nato zopet nadaljevalo ter je prišlo do glavne razprave pred okrajnim sodiščem v Radečah, na podlagi katere je bil obsojen Jože Repovž na denarno kazen 300 kron — ali 10 dni zapora ter v plačilo vseh stroškov kazenskega postopanja.

Jože Repovž je pri tej razpravi seveda vzdržal vse svoje obdolžitve in celo zopet nanovo žalil tako, da je bil tudi zaradi tega obsojen.

Stvar je bila nato v drugi instanci, katera je postopanje iz nekaterih formalnih ozirov razveljavila, to zlasti zaradi tega, ker se ni izvršil dokaz po zaslišanju vseh dvaindvajsetih občinskih odbornikov, kako da so glasovali pri volitvi dne 23. novembra 1913.

Zasebni obtožitelji: župan Ivan Majcen, Vinko Berce ter Josip in Matija Zupan so pa potom posebne vloge na sodišče stavili pod dokaz celo vrsto okolnosti, ki bi jasno izkazale in prinesle na dan vse mahinacije, hujskanje in ruvanje, ki se je vršilo iz golega sovraštva in brez vsake dejanske podlage zoper zgorajšnje ugledne naprednjake, katere bi se rado na opisani način onemogočilo ter uničilo. Predvsem je bila ta gonja naperjena proti nadučitelju Vinkotu Bercetu, ki je na potu gotovim osebam, ki so se že večkrat izrazile, da je treba na vsak način, če ne izlepa pa izgrda spraviti Berceta iz Št. Janža.

Pri drugi razpravi, ki se je nato vršila dne 6. maja 1914 v Radečah, je pa vrgel Josip Repovž puško v koruzo ter prosil zasebne obtožitelje odpuščanja, kateri so tudi v svoji velikodušnosti in v svesti si, da je bil Josip Repovž le orodje drugih oseb, odstopili od nadaljnjega preganjanja.

Že nekaj dni pred to razpravo je Josip Repovž milo tožil in ternal, »da bo prišel s to pravdo ob vse premoženje in da je prodal že dve ta lepši kobilici iz hleva,

samo da bo plačal stroške, pa še ne ve, če bo zadosti«.

Pred sodiščem v Radečah se je nato pri razpravi dne 6. maja 1914 sklenila poravnava sledeče vsebine:

»Obtoženec Josip Repovž priznava, da ne more nobenemu zasebnemu obtožitelju predbacivati, da so dne 23. novembra 1913 pri volitvi dveh članov v volilno komisijo za deželnozborske volitve goljufigo postopali, da prekličé vse obdolžitve, s katerimi je zasebne obtožitelje: Ivana Majcna, Vinkota Berceta, Josipa in Matijo Zupana dolžil goljufige in izrecno izjavlja, da nima nobenega povoda, dvomiti na poštenosti imenovanih zasebnih obtožiteljev. Izjavlja, da je izrekel inkriminirane obdolžitve samo v razburjenosti vsled političnih preprirov ter obžaluje te obdolžitve, kakor tudi ad U 74/14 in sploh v predmetnih aktih se nahajajoče žalitve ter se jim zahvaljuje, da so odstopili od kazenskega postopanja. Zaveže se, plačati za šolsko zastavo v Št. Janžu na roke gosp. dr. Frana Novaka, odvetnika v Ljubljani, znesek 50 K in vse v tej zadevi narasle stroške tekom 14 dni, po pravomočnosti odmerilnega sklepa pa pod izvršbo.« Nadalje se je zavezal Jože Repovž tudi vsebino te poravnave objaviti v »Slovincu«, ki je prinesel svoječasno notico o ovadbi deželnega odbora, pri čemur se je obtoženec zagovornik g. dr. Natlačen iz pisarne dr. Pegana, po kateri je bil Jože Repovž zastopan, osebno zavezal, da se bo ta notica priobčila v »Slovincu«.

S tem je bila končana ta zadeva, ki je imela namen, napredno stranko v občini Št. Janž, ki je po svoji večini neklerikalna, zlasti pa njene reprezentante agilnega župana gosp. Ivana Majcna, nadučitelja Berceta in druge politično obglaviti, zaušnico pa so dobili obrekovalci in zlasti anonimni ovaditelj na deželni odbor.

RAZGLED PO SVETU.

Državni zbor.

Včeraj so se pričela pravna pogajanja med Nemci in Čehi, da bi se omogočila delazmožnost državnega zbora. Češka narodno - socialna stranka se pogajanj ne udeležuje. Sodi se, da pogajanja ne bodo imela nikakega uspeha in zato tudi ne pride do zasedanja državnega zbora. § 14. vlada pridno uporablja.

Češko - nemška pravna pogajanja.

Profesor Masaryk je poslal predsedniku dr. Sylvestru pismo, v katerem mu sporoča, da se z ozirom na postopanje vlade v aferi Šviha ne bo udeležil pravnih pogajanj. V svojem pismu pravi: »Kot politik in poslanec se s sedanjo vlado ne morem pogajati o resnih političnih zadevah, ker zavzema v aferi Šviha stališče, ki ga poslanec, kateremu čast parlamenta ni deveta briga, ne more in ne sme odobra-

vati. Če je bil Šviha plačan konfident, potem nimam nobene garancije, da vlada ne nadzoruje tudi ostalih nemških in čeških strank. Če pa Šviha ni konfident, kakor je to izjavil pod prisego pred sodiščem, potem je pospešila vlada s svojim izgovorom na uradno tajnost civilen justični umor.«

Finančni zakon za leto 1914/1.

Vlada je v torek poslala poslanski zbornici načrt finančnega zakona za leto 1914/15, v upanju, da se bo mogel državni zbor v doglednem času zopet sestati. Načrt obsega celo leto od 1. julija 1914 do 30. junija 1915 ter obsega 3.460,726.156 kron izdatkov in 3.460,987.902 kron dohodkov, torej za 318,545.014 kron več izdatkov in za 318,496.363 K več dohodkov kakor leta 1913. Razredna loterija nese državi okroglo 14 milijonov kron. Dohodninski davek je za 367 milijonov kron večji, davek na žganje za 359 milijonov kron. Odkazi kronovinam iz direktnih davkov so narasli za 65 milijona kron, iz davka na žganje za 33 milijonov kron proti letu 1913. Direktni davki so narasli za 502 milijona, užitnine za 458, kolki, takse i. dr. za 85, davek na vozne listke za 2 in carina za 97 milijona več dohodkov, državne železnice za 223, pošta in brzojav za 209, druga podjetja za 28 milijona kron več. Skupaj je za 2506 milijona kron več dohodkov kakor leta 1913. Izdatkov pa ima finančno ministrstvo za 1397 milijona kron več, od česar odpade na izvedbo službene pragmatike 30, na odkaze deželam 40 in na razredno loterijo 538 milijonov kron. Trgovsko ministrstvo potrebuje za 300.000 K več. Načrt zahteva kreditne operacije v skupnem znesku 2228 milijonov, in sicer 120 milijonov za železnice in 1028 milijona za specialne kredite voske in mornarice.

Zakon o razbremenitvi sodišč.

Vlada uveljavi s § 14. zakon o razbremenitvi sodišč. Osobito določa ta zakon, da bodo pri zbornih sodiščih odslej sodili v civilnih pravnih do 2500 K posamezni sodniki, ne več kolegiji sodnikov. — Dalje obsega zakon podrobne predpise glede izdaje civilnih sodb (dejanjski stan), glede konceptnih pomočnikov in glede omejitve pravnih pripomočkov proti soglašujočim sodbam prve in druge instance.

Splošno pomiloščenje srbskih vohunov.

Naš cesar je pomilostil splošno vse vohune, ki so za časa balkanske vojne med vojno napetostjo med Avstrijo in Srbijo vohunili v prid zadnji. Dotično pismo se glasi: »Pomiloščam vse srbske državljane, ki so bili v Bosni in Hercegovini do današnjega dne pravomočno obsojeni zaradi zločina vohunstva in odrejam, da oni srbski državljani, ki so bili do današnjega dne v Bosni in Hercegovini osumljeni, pa še ne obsojeni, vsled osumljenih kaznivih dejanj, ne smejo biti obso-

jeni in da se proti njim naperjeno kazensko postopanje nemudoma ustavi.« — Kakor znano, je pred nekaj dnevi tudi kralj Peter pomilostil vse avstrijske špijone, ki so bili vjeti v Srbiji.

Odstop Pasićevega ministrstva.

V srbski skupščini naj bi se bilo vršilo v torek drugo branje zakonske predloge o podaljšanju prezenčne vojaške službe in o izrednih vojaških kreditih v znesku 122 milijonov dinarjev. Vsled sklepa kabineta pa je predložil ministrski predsednik Pasić dne 21. maja kralju zahtevo vlade, da naj jo pooblasti, še predno bi bile vojaške predloge definitivno rešene, da sme razpustiti skupščino in razpisati nove volitve. Pričakuje, da bo kralj izpolnil to zahtevo, je hotela staroradikalna stranka sprejeti v torkovi seji vojaške predloge, nakar naj bi se bila skupščina takoj razpustila. Ker pa kralj do ponedeljka ni izpolnil zahteve vlade, je sklenil kabinet, počakati še do torka ob 10. dopoldne. Ker tudi do tega časa še ni bilo rešitve, je bila skupščina odgodena do petka z motivacijo, da se vlada ne more udeležiti sej. Kabinet pa je nato podal kralju svojo demisijo, ker je smatral to odlašanje kot nezaupnico krone. Glasom izdanega komunikaja, je kralj demisijo kabineta Pasić z obžalovanjem vzel na znanje ter si pridržal nadaljnje odločanje.

Revolucija v Albaniji.

O velikem shodu vstašev v Šjaku, ki se je vršil te dni, še ni poročila. Iz Drača pa poročajo sebi v tolažbo o needinosti med vstaši. Vse te vesti niso nikakor zjamčene, vendar jih hočemo omeniti. Tako poročajo iz Drača, da so razni veljaki ponudili knezu pomoč in da stoji pri Lusaniji 700 vladi vdanih Albancev pod poveljništvom orožniškega stotnika Ibrahima. Baje je dospelo v Drač 750 Miriditov pod poveljništvom kapitana Marka Gjoni-ja. Škof v Lešu, monsinjor Zungi je baje došel v Drač ter hoče ponuditi knezu pomoč 12.000 katoliških Albancev, ki so pripravljene, žrtvovati za njega življenje in premoženje. Po drugem poročilu je došlo v Drač 800 Malisorov, katoličanov in muzlimanov s Kosovega. Knez je sprejel njih poveljnike ter jih je prosil, da naj branijo glavno mesto. Albanci pa so zahtevali, da knez odpusti svoje tuje svetovalce, zlasti avstrijskega konzula Buchbergerja in italijanskega stotnika Castoldija ter postavi na njih mesto Albance. Knez je tej zahtevi tudi ugodil.

Zmeda v Albaniji.

Splošna zmeda vlada v Albaniji in je od dne do dne večja. Oblasti, vstaši in vse stranke se med seboj vedno bolj prepirajo. Kontrolna komisija se prepira z ministrstvom, ministrstvo s knezom, orožniki so neposlušni in trumoma prehajajo k vstašem. Celo miroljubni del prebivalstva je razprt, eni se ogrevajo za Avstrijo, drugi

za Turčijo, tretji so italijanofili, četrti hočejo biti le nacionalisti. Končno so tudi vstaši needini in zlasti ne vedo, kako stališče naj zavzamejo glede verskih vprašanj. Albanija je danes dežela splošne zmede.

Odstop francoskega ministrstva.

Kakor srbsko, je tudi francosko ministrstvo odstopilo in novo še ni sestavljeno. Vzrok so tudi vojaške zadeve, zlasti triletna aktivna služba.

Angleške sufragetke.

One nasilne ženske, ki zahtevajo na Angleškem in deloma tudi v Ameriki iste javne pravice za ženske, kakor jih imajo moški, zlasti aktivno in pasivno volilno pravico, imenujemo sufragetke. Neizmerne škode so že napravile te babure. Zažgale in uničile so nebroj hiš, kolodvorov, dragocenih slik itd. Pred par dnevi so zažgale v Londonu eno najlepših in najstarejših cerkev pri Heulegu. Počenjanje sufraget ni več človeško, ampak barbarsko. In vendar se s temi hudodelkami prav milostno postopa.

Nemški Schulverein

je zboroval o Binkoštilih v Freiwaldau. Iz poročila je posneti, da ima društvo 53 šol s 103 razredi, 114 šolskih vrtcev s 132 oddelki in podpira 100 drugih šol. Posebno ugodno se razvija delovanje na Spodnjem Štajerskem in na Primorskem. Zborovanje pozdravlja posebno vzajemnost Nemcev in Italijanov v Trstu in na Primorskem. Na Primorskem se v kratkem ustanovi cela vrsta novih šol. Dohodki za leto 1913/14 so znašali 1.417.000 K ter so bili za 1768 K večji, kakor lani. Število članov je naraslo za 4000. Izdatki so znašali 1.772.800 K. Roseggerjevega fonda je vplačanega dosedaj 2.942.800 K. Delujočih podružnic je 2600. — Tudi na Kranjskem ima svoje podružnice in šole. Glavni smoter tega društva je, ponemčiti drugorodne otroke. Uspešno se temu ustavlja naša »Ciril - Metodova družba«. Zato je dolžnost vsakega pravega Slovenca, da čim najbolj podpira to prekornostno družbo, ki je edina, ki rešuje naše otroke ob mejah potujčevanja.

SLOVENIJA.

s **Shod v Postojni.** V nedeljo, dne 7. junija bo v Postojni v »Narodnem hotelu« gosp. Paternosta ob 4. popoldne **shod**, na katerem bosta govorila župan Lavrenčič o mestnem gospodarstvu v Postojni in deželni odbornik dr. Karel Triller o postopanju klerikalne stranke. Zanimanje za ta shod je veliko.

s **Lopovstvo deželnih odbornikov nepobitno razkrito.** Dočim se je dosedaj večinoma le govorilo, da so dr. Lampe, dr. Pegan in dr. Zajec zlorabili uradno oblast deželnega odbora in povzročili z znano

brzobjavko najpriprostejšo volilno sleparijo, je sedaj doprinešen popoln dokaz, **da so to lopovstvo v resnici storili.** Deželni odbor je namreč izdal njegov največji zaupnik v Vipavski dolini, deželni poslanec S. L. S. in vipavski župan Perharc. Njega se namreč poklicali njegovi ožji rojaki z vso odločnostjo na odgovor radi razširjevanja lažnjive brzobjavke o odstavljenju postojnskega župana Josipa Lavrenčiča. On se je pa **pred več pričami** izrazil doslovno: **Jaz sem dobil brzobjavko od deželnega odbora. Če to ni res, kar so mi brzobjavili in če je mene deželni odbor nafarbal, takoj odstopim od poslanstva in županstva!** V Postojni gospodarski odsek še danes ni razpuščen, postojnski župan še danes ni odstavljen, a vipavski župan Perharc je še danes poslanec, četudi je bil »nafarban«. Radovedni smo, kaj poreče deželni odbor, ko je lopovstvo klerikalnih odbornikov **dokazano.** Še bolj radovedni smo pa, **če bo vlada kar mirno gledala,** da se je pod deželnim glavarjem dr. Šusteršičem, **ki je cesarjev zaupnik, zgodila taka zloraba deželnega urada.** — Najmanj, kar bi moral dr. Šusteršič kot deželni glavar in zaupnik krone takoj storiti, bi bilo, da bi razveljavil nepostaven sklep zloglasne troperesne deteljice v deželnem odboru. Morda pa je deželni glavar dr. Šusteršič sam vedel za cel trik?

s **Vinogradniki in kmetje čujte!** »Slovenec« piše v članku »Užitninska doklada na vino« dobesedno to - le: »V resnici je državna užitnina z deželno doklado vred **izključno le breme konsumenta,** in sicer v Ljubljani vsakega konsumenta, **na deželi pa samo gostilničarskega konsumenta.** — Iz tega sledi, da je užitnina z vsemi dokladami vred le **prostovoljni davek,** kojega se vsak lahko reši s tem, da ne gre med konsumente.« — Tako piše doslovno »Slovenec«. Kaj se to pravi, povedano manj učeno in bolj po domače? Da mora državno užitnino z deželno doklado vred na deželi plačati **kmet.** Ta je na deželi **gostilničarski konsument,** kakor se »Slovenec« učeno izraža, ali kakor bi mi po domače rekli — **pivec, gost.** Torej kmet in samo kmet bo nosil vsa bremena in naj si ga »Slovenec« imenuje s pravim imenom, ali pa s tujko »konsument«, kar bi se na slovensko prevedeno reklo — »tisti, ki uživajo vino«. Seveda ima Šusteršičevo glasilo pri rokah prav brihten nasvet, kako se naj kmet spretno izogne novemu užitninskemu bremenu. Ta nasvet je jako enostaven: Užitnina z vsemi dokladami vred je prostovoljen davek, lahko se tega davka izogneš, **ako ne piješ vina, ako sploh ne uživaš ničesar, kar je podvrženo užitnini!** To se pravi toliko, kakor: **kmet živi ob sami mrzli vodi in suhem kruhu, pa ti ne bo treba plačevati zvišanih deželnih doklad na užitnino!** Ali ni to moder in obenem človekoljuben nasvet? **Kmet** bi si ne smel privoščiti po trdem tedenskem delu **niti kapljice vina, delavec** bi si

ne smel kupiti ob nedeljah in praznikih niti **koščka mesa!** O da, to je v resnici čarobno sredstvo, ki bi res kmeta ali po »Slovenčevo« — konsumenta obvarovalo vseh novih bremen. Toda deželni kristjani prav dobro vedo, da je kmet vendarle tudi **človek**, ki dela, trpi in se trudi samo, da si semtertja lahko privošči kak poboljšek — kapljico vina ali košček pečenke, zato so prepričani, da se tudi kmet na njihov »blagohotni nasvet ne bo odpovedal tem edinim »sladkostim« svojega bednega življenja in bo raje nosil še ta bremena, ki so mu jih naložili v svoji »veliki ljubezni« — oni deželni kristjani. Pa denimo, ljudska masa bi se dejansko ravnala po njihovih »dobrohotnih« nasvetih. Kakšna bi bila posledica? Uživanje vina in drugih užitnini podvrženih stvari bi padlo, **padle** pa bi obenem tudi **cene** teh živil! In kdo bi imel pri tem škodo? Zopet samo **kmet, vinogradnik!** Iz tega je razvidno, da je pri zvišanju deželnih doklad v prvi vrsti prizadet **kmet in zopet kmet** in naj se klerikalci še tako zvijajo, da bi z zofizmi dokazali nasprotno! Kmet bo nosil ob koncu koncev vsa bremena zvišanih deželnih doklad, prav pošteno bo čutil to breme in bo izvajal, o tem smo prepričani, tudi konsekvence nasproti onim, ki so mu to nezno breme naložili!

s **Iz deželnega odbora.** Sekundarijem v deželni bolnišnici se imenuje dr. Leopold Rosmanith (šlezij. Čeh). Domačih kompetentov ni! — Deželnemu zboru se predloži zakonski načrt glede regulacije dovozne ceste na semiški kolodvor. Istotako predloga za subvencijo Lichtenturnovemu zavodu v Ljubljani za dozidek v svrhu razširjenja javne deklishe šole. — Na svetovni razstavi v San Francisko leta 1915. se bo skušalo razstaviti diorame postojnske jame in Bleda. — Vzame se na znanje, da bodo udeležniki poučnega potovanja slušateljev vodnih gradb na dunajski univerzi ogledali julija meseca tudi deželno električno napravo na Završnici. — Odkloni se nakup nekaterih prazgodovinskih gomil na griču Sv. Magdalene, ker so zahtevane cene pretirane. — Prošnjo »Slovenskega Ilustrovanega Tednika«, naj bi se mu posodilo iz deželnega muzeja nekaj fotografičnih slik iz Bele Krajine v svrhu priobčenja, večina — odkloni **brez motivacije!** — Leonovemu starešinstvu se za podporo visokošolcem dovoli vnovič 1000 K. — Rekurzu nemškega šolskega kuratorija v Ljubljani zaradi vpeljave občinskega vodovoda v Trziču v poslopje ondotne nemške šole, se deloma ugodni. — Sveti vojski se dovoli za udeležbo na zborovanju antialkoholnih društev v Brnu 250 K. — Deželni odbornik dr. Triller se kot referent za deželni teritorij naproša, da čim preje izdela referat zaradi končne priklopitve Žumberaka in Marijinega doła kranjski deželi. Ta, med Hrvatsko in Kranjsko sporna zadeva se vleče, kakor znano, več desetletij ter so Žumberčani in

Marijindolci danes menda edini ljudje v Evropi brez političnih pravic. Davke sicer plačujejo na Hrvatskem, volilne pravice pa nimajo ne onstran, ne tostran Kolpe.

s **Rodoljubkinje in rodoljube širom Slovenije** prosimo, naj nabirajo v **soboto, dne 6. junija** in v **nedeljo, dne 7. junija** prispevke za naše narodno - obrambne organizacije, za družbo sv. Cirila in Metoda in za »Branibor«! Opozarjamo pri tem na članek v »Slovenskem Narodu« z dne 4. junija o **nemškem šulferajnu!**

s **Iz odbora Slovenske deželne gasilske zveze na Kranjskem.** Občni zbor zveze je preložen od 7. na 28. junij, in sicer na Vič, kjer praznuje ondotno gasilno društvo 40letnico obstanka. Pričetek občnega zbora ob 10. dopoldne z dnevnim redom, objavljenim v 1. številki letošnjega »Gasilca«. — O d b o r.

s **Vsak prijatelj** dobre kave vedno zahteva, da je zanj pripravljena kava samo s Kolinsko kavno primesjo, kajti le taka kava je res dobra; ima namreč izvrsten okus, prijeten vonj in lepo barvo, torej vse lastnosti, ki jih mora imeti dobra kava. Kolinsko kavno primes pa zahteva vsak tudi zato, ker je ta kavni pridatek pristno domače blago, edino te vrste na celem našem jugu sploh. — Vsem našim čitateljem in čitateljicam tudi mi prav toplo priporočamo izborno in pristno domačo Kolinsko kavno primes!

s **Na zdravje!** bralcev ponavljamo: pristni dobite obe preizkušeni reelni sredstvi: Fellerjev bolečine tolažeči rastlinski esenčni fluid z oblastveno varovano besedno znamko »Elsa - fluid« in prebavo pospešujoče želodčno sredstvo Fellerjeve odvajalne rabarbarske kroglice z oblastveno varovano besedno znamko »Elsa kroglice«, ako svoje naročilo naslovite tako - le: Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa trg št. 318 (Hrvatsko). Ti iz prirodnih zdravnih rastlin napravljeni izvrstni domači sredstvi sta tudi ceno. — 12 malih ali 6 dvojnatih ali 2 specialni steklenici Fellerjevega blagodišečega rastlinskega esenčnega fluida stane franko na vse kraje 5 kron, medtem ko stane 1 zavitek s 6 steklenicami Fellerjevih pristnih rabarbarskih kroglic z znamko »Elsa kroglice« franko na Vašo pošto za 4 K.

LJUBLJANSKA OKOLICA.

Iz **D. M. v Polju.** Dolgo časa se že nisem oglasil v priljubljenem listu. Sedaj je treba trdo delati, ker sem kmet in poleg tega pa tudi nisem imel primerne stvari sporočiti. Danes mi pa je pomagal do tega dopisa častni župan oče Jokel. Delil se je lovski denar od štirih let od lova občine D. M. v Polju. Prišlo je na hektar 80 vinarjev. Prosim, oče župan, kje je denar od treh let? Ali ne znate čisto nič delati računa od sedmih let? Prosimo in pričakujemo denar še od treh let, ki ga nismo

dobili. Kje ste, občinski mogotci? Mogoče »rajzajo« te krone v žep vašim kimavcem, ki dobivajo pri vsaki seji dve kroni? Ne bomo odjenjali od svojih pravic, dokler ne dobimo denar še od treh let, če ne, poiščemo še kaka druga vrata.

DOLENJSKE NOVICE.

d **Sv. Gora pri Litiji.** Dr. Pogačnik in dr. Adlešič na sv. Gori. Ne smete misliti, vi brezverski liberalci, da se je prišel doktor Pogačnik zahvalit Brezmadežni za podeljeno mu čast državnega poslanca. Kaj še. To je moralo biti, ker je bil to ukaz od zgoraj! Kakor je znano, je dr. Pogačnik poslušni sluga deželnih očetov. Kot tak mora storiti to, kar mu zapove od boga postavljeni dr. Šušteršič. Na Sv. Gori je bilo zbranih nekaj Marijinih sinov in pa Pogačnikovih Orličkov. Tem fantičkom je moral priti dr. Pogačnik pridigovat. No, odkar je drž. poslanec, je postal zelo korajžen in ima že muhe. Pravil je o podlasici, ki spreminja svoj kožuh. Taki smo mi liberalci, je rekel. No, mi ne spreminjamo kože, tudi nismo hinavci, kakor so ponavadi vsi klerikalci. In dvojčka dr. Pogačnik in bodoča nada klerikalnih mladičev dr. Adlešič sta navduševala svoje poslušne tapce ter davila liberalce. Modrovala sta, da je svoj čas Turek davil Slovence, potem se je pa moral umakniti v Azijo. Naša mejaša Nemeč in Polentar se treseta pred nami, torej nimamo nobenega drugega sovražnika, kakor liberalce. In pozivljala sta fante, naj gredo v boj proti liberalnim brezvercem, in se držijo častite duhovščine. Povzdigoval je Orle, kako imenitno ime imajo. No, imena nič ne zamerimo, saj pravi pregovor: kjer se mrha valja, tam se orel shaja! No vse nas nič ne boli, kar taki ljudje besedičijo; žal nam je samo lahkovernih fantov, ki so tako neumni, da verjamejo tem škodljivcem ljudstva in koritarjem v pravem pomenu besede. Dokler bo kmet taval v tej klerikalni temi, toliko časa ga bodo izžemali in za njegov denar dobro živeli.

d **Mladiški tabor na Sv. Gori.** Ne bi kritizirali takih priredb klerikalnih organizacij, ko bi se vršile v pravem duhu krščanske ljubezni do bližnjega! Toda žalibog, se to pogreša pri vseh. To pot moram pohvaliti gospode duhovnike, da so se vedli še precej dostojno. Še celo hudomušni gospod Majdič je znal krotiti svojo srborito naravo, če je bil ravno navdušen, da se mu je glas tresel za klerikalno ljubezen. Edini g. Kalan ni mogel zadržati svoje svete vojske napram »Slov. Domu«. Ne razburjajte se, g. Kalan, saj vidite, da je »Slov. Dom« edini list, v katerem kmetje razodevamo svoje težnje! Rekli ste, meščanom ne zamerim, če berejo »Sloven. Dom«, da pa kmet bere tega hudiča rogatega, kosmatega, ki je prepovedan, to je slabo. Čitajte, g. Kalan knjigo »Škof proti župniku« in se boste gotovo zgražali, če imate še kaj krščanske

ljubezni do svojega sobrata! Da mi napredni kmetje ne moremo spolnovati povelja moža, ki je gojil najostudnejše sovraštvo proti župniku, ki ga je bila sama ljubezen do kmeta, ni nič čudnega. Tudi vi bi rekli: pojdi, presviti Tone, nazaj v Bosno, mi te ne moremo več rabiti! Potolazite se gospodje-glede „Slov. Doma“, mi ga bomo čitali, ker je naše glasilo, v katerem bomo vedno odgovarjali našim napadalcem. Miroljubne in poštene duhovnike bomo pa spoštovali, kakor zaslužijo.

d Iz Radeč pri Zid. mostu. To je bilo vika in krika na binkoštno soboto zaradi nedolžnega sokolskega plakata. Procesije ne bo, tako je donelo iz ust našega župana. Ni naš namen zaletavati se v osebo našega župana, ker itak že vsak otrok ve, da je le slepo orodje drugih. Svojo moč kot župan pa le vedno rad pokaže, posebno še v slučajih, v katerih je sigurno, da se blamira. No pa nič za to, je vsaj malo zabave. V soboto zvečer je dobil namreč načelnik našega „Sokola“ dopis, v katerem se ga na vse načine milo prosi, oziroma vprašuje, če ne bi hotel za binkoštno nedeljo odstraniti sokolski lepak, češ, da je pohujšljiv in neestetičen. Češ, pritožbe proti plakatu rastejo kakor gobe po dežju, še celo cerkveno predstojništvo protestira, vsled česar bi izostala procesija. Oj ti uboga para! Seveda je dobil tudi pošten odgovor, ki mu menda še danes zveni po ušesih. Usmilil se ga je edini Jupiter pluvius, ki je celo dopoldne rosil na dolino šentflorijansko. Ta ubogi plakat, koliko gorja je že napravil. In vendar je tako umetniško dovršen, da niti polit. oblasti, ki gredo klerikalcem povsod na roko, niso mogle najti niti pičice na njem, da bi ga prepovedale. Ampak našim klerikalcem pride vse prav! Zdaj kriče našemu nezavednemu ljudstvu, da pomeni ta plakat, da se hoče vero odpraviti, duhovnike odstraniti in bogve še kaj. Ti ubogo ljudstvo, ki se pustiš farbat od svojih najhujših pijavk! Zavedaj se že enkrat in odpri svoje lastne oči, spreglej in sodi po svojem lastnem preudarku! Kako se igrajo s teboj, se vidi že iz izjave župnikove, ki je prepovedal maše na Žebniku, to prepoved pa zopet hitro umaknil, ker se bližajo nadomestne deželnozborske volitve. Zaradi glasov se zopet maša bere! Otresite se že vendar enkrat tega jarma, ki vas duši kakor mōra!

d Iz Novega mesta. Ljubi „Slovenski Dom“! Zadnjič si vprašal, če kdo ve, zakaj pater Pavel več ne zahaja v tisto vas ob Krki, kjer so njega dni Rimljani opeko žgali. Zadnjič sem tudi jaz po tej slavni vasi kolovratil in kar sem pri tem zvedel, to tudi povem. Predvsem sem zvedel, da v to vas že od nekdanj radi zahajajo pobožni patri frančiškani tolažit tiste device, ki so od svojih fantov zapuščene. Tako je pred več leti — jaz sem takrat še po novomeški ljudski šoli hlače trgal — v to vas zahajal mlad pater, zavber fant, ki je bil naslednik vse časti

vrednega patra Metoda, znanega prijatelja rdečeličnih dečkov. Če je le mogel, se je s samostanskim čolnom vozil gori po Krki ter nosil tolažbo v to vas, toliko časa, dokler ni potolažena punca — zibala. Seveda so bili tega drugi fantje krivi, kajti naš takratni katehet je v vas hodil le zaradi doprinašanja tolažbe, zakar je v zahvalo dobival latvico kislega mleka in najbrže še tudi kaj drugega za — priboljšek. To sem le zato povedal, da ne bo kdo mojega prijatelja patra Pavla po nedolžnem sumil, kakor da je on prvi pater, ki je v to vas donášal svojo tolažbo. To moram tudi zaradi tega povedati, da se patru Pavlu ne bo tako zgodilo, kakor se je našemu takratnemu katehetu — Bog mu daj vse dobro, če mu gre slabo — pripetilo, namreč, da smo nekega dne zastonj v šoli čakali na njegov pouk. Zvedeli smo, da so ga strogi oče gvardijan poslali nekam v hišo pokore; nekateri so pa kar trdili, da so ga kar čisto iz kute spravili. Seveda vse po nedolžnem. Ker kaj ima tak pobožen božji namestnik s tem opraviti, če kakšna punca mora — zibati, aja, tutu! Dandanašnji očetje gvardijani hvala Bogu niso več tako strogi. Ker sicer, o kje bi že bil moj prijatelj pater Pavel! Tudi ta revež je v tej vasi doživel črno nehvaležnost za svoja dobra dela usmiljenja. Ne dolžim ongave Micike, da bi bila Pavlu nehvaležna za tisto dobro delo, ki ji je storil na božji poti na Zaplaz, ko ji je spotoma prišlo slabo. Ne, ravno nasprotno! Micika je bila Pavlu zelo, zelo hvaležna. Kar so imeli doma kaj boljšega, vse je Micika darovala Pavlu. Cvrle in pekle so se picke in kokoši, da je bilo veselje od daleč duhati, kaj šele od blizo biti deležen takih daritev. Mati od te Micike ima sina pri vojakih. Ker je nekaj več kakor so drugi, je mater rad podpiral. Ali namesto, da bi si bila mati kaj boljšega privoščila, je Micika poskrbela, da je namesto matere pater Pavel pospravil s sveta. Tak pater je vendar velik revež, od samega stradanja ne ve, kam bi se dejal, če bi ne bilo še veliko takih milosrčnih Marijinih devic na svetu, kakor je ta Micika. Zakaj pa so Marijine družbe na svetu, če ne zato, da tudi v dejanju pokažejo svojo krščansko ljubezen do božjih namestnikov. Ali je to vrag, da je na svetu vseh še tako lepih stvari enkrat konec. Nevoščljivci so Miciko in Pavla zatožili pri sinu, ki je bil pri vojakih, češ, naj ne bo tako nespameten in s svojimi žulji redi patra, ki je iz samostanske kuhinje vsega dobrega sit. (Ti ljudje seveda ne vedo, da naši frančiškani samega gladu umirajo.) Nekega dne, ali je bilo že proti večeru, tega ne vem natanko, pa so hudobni ljudje sklenili hudobni načrt: Počakali so patra Pavla, ko je prišel svojo Miciko tolažit, prijeli so ga, zvezali in pustili pod oknom, dokler ga ni prišla rešit nevidna roka menda iz samih nebes. Od tistihmal patra Pavla ni več videti v tej vasi ob Krki, kjer so Rimljani žgali opeko.

d Iz Tržišča. Nehote mi je prišla cunjca „Lažiljuba“ v roke, v kateri čitam: Bližajo se občinske volitve. Flajs stiče po grmovju itd. Jelenc, Majcen in Cimerman so pomagaci, — Jelenc je Knezov zahrbtnož. Takim ljudem pokažite volilci vrata, itd. Torej, ravno ti štirje posestniki so oni, ki plačujejo največji davek v naši občini, — in ti naj bi bili taki, in celo nedostojni —? Kaj ne župnik, to niso Vaši kimovci, — kaj —? Kaj ne, Kobal, Kovačin, Ocvirk, in Stajevski Cenko, to za Vas kaj ne, — šuštarji pa mlinarji, ti, — ki so v vaši Rajfajznovki vpisani. — Pomni, Vidmarček, da tvoja zmaga bo šla po zraku, kakor je šla pred tremi leti, akoravno ti gre nekaj tržiških klerikalnih liberalcev na pomoč. Ti, privandrovec, kaj delaš razpor med sosedi in še celo med sorodniki. Kdo je kriv, da je moral Knezov fant v svet služiti si kruh, akoravno je še mlad in nedorasel? — Kdo je torej zahrbtnož? — Sram Te bodi! — Dragi volilci! Ali Vam ni ostalo v spominu, kdo se je pretekla leta dobrikal nam, potem pa se družil s klerikalci v farovžu in tudi volil po njih receptu? — Hinavci, — in še hinavci, sram Vas bodi! — V nedeljo so imeli naši klerikalčki zopet svoj sestanek v župnišču. Glavno besedo sta imela naš mladi Vobal, vulgo Župančk in Čevljar Renko. Precej po dogovoru sta se podala na agitacijo, da pobereta najprej pooblastila in potem še volilne listke. Ko sta dospela v gabrijelske hribe, sta se podala k neki ženi, pri kateri sta pa slabo naletela. Žena jih je pošteno oštela. Ko sta jo pa le nadlegovala, je mahnila najprej po Kobalu in potem še po Renkotu z metlo. Agitatorja sta jo strašila z božjo šibo, — a brez uspeha, — žena jima je obljubila, da jih bo še s polenom, ako se koj ne pobereta izpred hiše. Odkurila sta jo iz hribov brez vsakega plena. Volilci, volilke, le vsi tako in povejte jima, kakšna možaka sta, kako lumparijo je delal pri svoji obrti Kobal, in tudi Renko. Lahko je dokazati. In taki naj bi bili občinski odborniki in celo župani —? Pazite se, da Vaju ne posvetimo v polni luči. Volilci na dan 15. junija t. l. vsi na volišče. Na svidenje!

d Tržišče. Kot stekel pes, tako se zaletuje, tako hlasta in grize znan „mirnske doline potepuh“ v predzadnji številki „Smerdoljuba“, v nekatere napredne može. Napada Flajsa, da ta leta za pooblastili za občinske volitve, Cimerman in Majcen iz Polja ter Jelenc in Gabrijel da mu pomagajo. „Ostanite krščanski možje — bojte se teh — nikar nobeden temu podpisati pooblastila“ vpije z vso dušo. Malo pa je manjkalo, da ni še pristavil, da samo župniku, samo kaplanu, se sme zaupati pooblastilo, drugemu nobenemu ne. Ja v krščanskih rokah mora biti, v rokah župnika mora biti občina, takih misli je. — „Mora biti!!“ Vsak, ki je količkaj liberalen, ne sme biti občinski odbornik. — Ha! Kako se bo potem delalo!! Meznarija bo v „dva štuka“, stopnice bodo

od vseh strani hriba k Sv. Trojici itd. itd. Seveda ti ljubi kmet, občan, tega ne boš verjel preje, da boš vse videl že v istini!! Vidiš, ta zgoraj omenjeni potepuh si prizadeva z vso silo sedanjemu županu Flajsu izpodkopati ugled. Ko človek vse to čita in če mu razmere niso znane, če Flajsa ne pozna, bi res mislil, da mora biti Flajs hudoben duh, cel peklenšček v človeški podobi, nasprotno pa, ako s Flajsom kdo količkaj občuje, ako vsaj majčkeno ve razmere, — ako pogleda vzorno vodstvo občine za čas njegovega županovanja, tedaj se mu roka nehote dviguje, — udaril bi ga tistega obrekljivca, ako bi ga imel pred seboj, udaril tako po zobeh, da bi bil še bolj bolan, kakor je bil nekoč nekdo tam v Gabrijelih, ko se je preveč črešenj najedel. Prav tako tudi glede Jelenca. — In to človeka še najbolj jezi, ko spozna, da se ravno taka sirotka spravi nad take može, ki je sama v blatu, ki ima polno masla na glavi! Spravi se govoriti, da Flajsu ni zaupati gospodarstva občine —! in liberalcem sploh ne. Torej župniku naj se zaupa? Kakšen gospodar je pa ta? — Prejšnji gospod župnik Perpar je pustil nad 2000 kron gotovine cerkvi. In ta, komaj je prav prišel v Tržišče, že so kronce izginile po krivdi njegovega slabega gospodarstva in po vrhu pa je še napravil dolg cerkvi. Videl je, da se Tržiščani precej trdno drže napredno in zato je začel s cerkvenim denarjem delati stopnice raznim Karelčkom, darovati cerkveni svet in vsemogoče reči, samo da postanejo njegovi petolizniki. Ali je tak potem dober gospodar? — Nikakor ne! Ali ste mogoče že pozabili, kako je prodajal predlansko leto klet od tržiške cerkve? Prav tako kakor na svatovščini poredni fantje ponarejeno kamelo. To je namreč tako: kupec vpije bijoč prodajalcu v roko recimo: „trideset goldinarjev dam, pa nič več!“ Prodajalec se pa zopet na vso dušo duša, da jo ne da drugače, kakor za petnajst goldinarjev. Tako je tudi župnik prodajal klet! In tak je potem dober gospodar? — In ali ni župnik tisti ptič, ki je nabil 6% naklade za organista? — Ja, ja, le njemu, le njemu v roke občino in videli boste!! — 15. t. m. bodo volitve. Pokažite, da ste možje, le proč s kimovci, proč z župnikom. — Tistim pa, ki lezejo župniku pod talar podkupljeni z raznimi stopnicami in zemljo, ki so slekli hlače in oblekli batiranke korakajoč gori v Gabrovco proti farovškemu koritu, pa velja krepak klic: „sramota!!!“

d **Kostanjevica.** V »Domoljubu« od 28. maja št. 22. si je neki nesramni predrznež iz same žegnane škodoželjnosti dovolil imenovati moje obrtovališče ». . . že itak dosti razvpito Bučarjevo gostilno, v kateri so vsi napadalci in izzivači imeli svoje shajališče.« — Ker bi bilo pod mojo častjo, odgovarjati temu, moralno propadlemu človeku, pojasnim zaradi javnosti sledeče: V nedeljo, dne 17. maja se je vršil na Slinovcah shod Orlov. Pri odhodu so se udeležniki zbirali pred sosednjo hišo, odkoder

je prijezdil na konju škocijanski kaplan Komljanec s svojim spremljevalcem tik pred prag moje gostilne. Pred njo je bilo nekaj ljudi, v pretežni večini kmečki fantje iz okolice in deloma gostje iz gosilne, ki jih je privabila radovednost ven. Komljanec se je na konju sukaj med temi ljudmi, kakor vojskovodja po slavni zmagi. Če je to storil, da bi se postavil, ali da je hotel izzivati, o tem so imeli vsi navzoči svojo sodbo in tudi jaz jo imam, kajti gospod jezdec bi lahko šel domu po cesti, ne pa po mojem trotoarju. Ko je ta Komljančev cirkus trajal že precej časa pred mojo hišo, je neki kmečki fant, bodisi v šali, ali resno, prijel konja za rep ter ga po stegnu udaril, hoteč s tem živinče s tovorom napoditi na cesto. Kaplan je nato začel mahati z dežnikom in udaril navedenega fanta po glavi, da se mu je vlila kri. Prišlo bi bilo do hudega pretepa, da niso nekateri oba — kaplana in fanta — razdvojili. V ta dogodek pa se ni vmešaval nihče od moje rodbine ali mojih uslužbencev, jaz sam pa sem opazoval vso stvar iz sobe. Zato ne morem razumeti, čemu bi morala ravno moja gostilna nositi krivdo za ta najnovejši kaplanski škandal. Pisec »Domoljuba« je o vsem tem itak dobro poučen, pa je stvar nalašč zasukal tako, da izgleda izzivač kot mučenik, poštena gostilna pa kot brlog tolovajev in roparjev. To je namreč današnja katoliška morala in se ne bom prav nič čudil, če bom kdaj čital v »Domoljubu«, da sem v svoji gostilni vzel prenočevalcu življenje in ga oropal. — L. B u č a r.

d **Iz Škocijana.** Ljudje so se baje zgržali, ko so videli na zidu nabito sliko »nagega človeka«. Kdor je čiste duše, ta more gledati tudi nagega človeka brez vsakega strahu za svoje izveličanje. Če vidi majhen, nedolžen otrok nagega tovariša, se mu prav nič ne čudi. Šele človek, ki je moralno pokvarjen, ki nima čiste duše, se more smejeti, ali delati neumne opazke, ko vidi tako sliko. Če ne boste preprosti, kakor so mali, ne boste videli nebeškega kraljestva! Ali je pa morda treba zardeti od sramu, ako vidimo človeško telo, ki ga ne pokriva obleka? Pisano je, da je Bog, ko je nehal stvariti, pogledal vse, kar je ustvaril in vse je bilo dobro in lepo. Ako se torej Bogu ni zdelo grdo in pregrešno, ustvariti tako človeško telo, kakršno je, mislim da tudi mi nimamo vzroka reči, da je človeško telo tako grdo, da se ne bi smelo naslikati in pogledati. Oblačimo se pač zato, ker se nam ne zdi prijetno, izpostavljeni se vsaki vremenski izpremembi. Ker smo torej navajeni, nositi obleko, da se ubranimo mrazu in vročini, jo hočemo nositi še nadalje, ne bojte se! Sicer pa je čistemu vse čisto. Ali morate res takoj kaj slabega misliti, ako vidite nago človeško telo? Saj smo vendar vsi taki; delaj se kdo še tako svetega, prišel je vendarle na svet brez obleke. Ali naj mu to šteje v greh? Občudujte rajši

lepo rast, lepe oblike človeškega telesa, krepke ude, ter si mislite, kako modro je Bog ustvaril človeško telo, vse tako praviino, ničesar nepotrebnega. In mislite, da stanuje v vsakem človeškem telesu tudi duša, to je spomin, razum, volja. Mislite, koliko zmožnosti je dal Bog človeku, pa kako si te zmožnosti lahko še izpopolni, da postane gibčen, močan itd. Kdor zardi ali povese oči, ko vidi nabito sliko telesa, ki ni oblečeno in ki pomeni **Sokola**, o tem si mislim, da njegove misli niso čiste in poštene. Zardeti pač moram in dobro bi bilo tudi zatisniti ušesa, če slišim neumno opazko pokvarjenega človeka ob taki sliki, ob tej sliki sami pa ni treba zardevati. Tudi za otroke se ni bati, če jih ne boste pohujšali s slabim govorjenjem in dejanjem, ta slika jih ne bo pohujšala, ker kaže le naravno lepoto in moč človeškega telesa, otroci so pa tudi menda za življenje v svetu, vsi ne pojdejo v samostan. Le dvignite svoje duše malo višje kvišku k božji modrosti, pa se vaše oči ne bodo bale, pogledati človeškega telesa, kakor se ne boje pogledati cvetlice, ali ptice, ali drugih stvari iz narave!

Življenje je le eno,
živimo ga pošteno!

d **Iz Št. Jerneja.** Romanje k lurdski Materi božji v hosti pri Rakovniku pri Št. Jerneju se je že pričelo in ob nedeljah že prihajajo pobožni Suhokranjci na to božjo pot. — Kakor znano, so pred nekaj leti to božjo pot ustanovili kaplan Kolbezen in nekateri kmetje, med temi kmečki fant Karel Piletič iz Stare vasi. Šentjernejski župnik Anton Lesjak je lurdsko Mater božjo, katero so podarili v namen ustanovitve božje poti Kartajzi v Pleterjih blizu Št. Jerneja, hranil v šentjernejski cerkvi par dni. Ljudje so že tedaj podarili nekaj denarja tej Materi božji; dotični denar je najbrže hranil župnik. On je tudi vodil veliko procesijo, ki je spremljala lurdsko Mater božjo v Rakovnik, kjer se je postavila v votlino skale v hosti, izpod katere teče studenec. Pater frančiškan iz Novega mesta je blagoslovil kraj in vodo in vlij steklenico Smolnikarjeve lurdске vode v studenec. Romarska pot se je prijela. Dosti denarja se je nabralo po kmetih, ki so od romarjev dani denar oskrbovali; kakih 2000 K je položil imenovani Karel Piletič v »Ljudsko posojilnico« v Ljubljani. — Kmetje in ta fant, oskrbniki denarja lurdске Matere božje, so pa z nekim človekom, ki jim je hotel na kraju romanja vse razdreti, grdo ravnali in so prišli v zapor. Župnik Lesjak je tedaj pisal okrožnemu sodišču v Novem mestu, ki je sodilo kmete, da je vse romanje k lurdski Materi božji v Rakovniku goljufanje ljudstva z blagoslovljeno vodo in tako naprej, ter prosil, da se dotični kmetje dobro zašijejo. Ta župnik je tudi prosil okrajno glavarstvo v Krškem, da vse prepove, kar se v novem Lurdu uganja. Glavarstvo je ustreglo prošnji in prepovedalo romanje in nabi-

ranje denarja. Naši pobožni ljudje so pa vendarle hodili naprej in metali denar v bazen, katerega je dal napraviti Karel Piletič, da nabira studenčno vodo v njem. — Župniku Lesjaku se je smilil ta denar in pobral ga je iz basena; bilo ga je blizu 200 K, ki je še ostal, ker so tudi drugi ljudje jemali po kako kronco iz vode. Župnik Lesjak je po odpravi kmetov od uprave božje poti in ko je škof kaplana Kolbezna prestavil na drug kraj, upravo romarske poti v Rakovniku vzela v svoje roke. Videl je, da hočejo biti ljudje goljufani in da plačujejo svetle kronce za to goljufijo in postal je goreč častilec te goljufije v Rakovniku, — kakor je enkrat okrožnemu sodišču v Novem mestu sam označil to romarsko pot. To se mu je večkrat že očitelo po časopisih, ali naš Lesjak ima trdo kožo, ne prime se ga zlahka, če se mu očita, da zdaj sam naprej podpira goljufanje slovenskega ljudstva in da je upravitelj denarja, katerega znesejo pobožni ljudje v Rakovnik. Karel Piletič je imel 2000 K tistega denarja, ki so ga prej podarili romarji lurdski Materi božji, v posojilnici. Ta denar ni dal mirnega spanja župniku Lesjaku, hotel ga je dobiti v svoje roke, Karel Piletič ga pa ni hotel dati. Vnel se je boj med njima. Najprej je prosil župnik okrajno glavarstvo v Krškem za dovoljenje, da sme romarska pot biti in da sme on denar nabirati. Glavarstvo je vprašalo vlado v Ljubljani in vlada je rekla, da to ne sme biti, ker se ne sme denar nabirati v takih kapelah. Lesjak je poslal mogočnega poslanca k vladi in vlada je dovolila potem nabiranje denarja in to po glavarstvu v Krškem. Župnik je poklical dva kmeta v odbor, katerega je on sestavil, kot ključarja, med temi tudi sina enega prejšnjih kmečkih upraviteljev, ki je bil zaradi lurdске Matere božje zaprt. — Okrajno glavarstvo je izreklo, da se ima denar, ki ga je imel Karel Piletič v posojilnici, od njega vzeti in odkazati v hrambo kot političen depozit. Karel Piletič se za to odredbo ni brigal in ni hotel dati denarja. Okrajno glavarstvo mu ni moglo priti do živega, zato je napotilo potem Lesjaka, da so on in njegova dva ključarja tožili Karla Piletiča pri okrožnem sodišču v Novem mestu s civilno tožbo, da izroči dotični denar, oziroma vložno knjižico. To pravdo je Lesjak v vseh treh inštancah izgubil in je moral plačati kakih 1000 K stroškov, okoli 400 K Piletiču, drugo pa svojemu zastopniku. Sodišča so izrekla, da Lesjak in njegova ključarja niso nobena oseba, ki bi smela tožiti. Lesjak je bil žalosten in v tej žalosti je zopet šel v Krško h okrajnemu glavarstvu, ki je v njegovih trpkih urah tolažba, in glavarstvo je potem poklicalo Karla Piletiča na obravnavo in mu je tam okrajni glavar prav toplo prigovarjal, da bi izročil župniku Lesjaku dotični denar. Karel Piletič je izjavil, da tega noče storiti, ampak da bo najpopreje svoje stroške

plačal in ostanek obrnil za kako potrebno stavbo pri Materi božji v Rakovniku. Misli namreč zidati nekaj stranišč, vsaj za ženske, da ne bo hosta v Rakovniku okoli Matere božje onesnažena; romarji tudi posedajo v tej hosti in če so tople noči, tudi prenočujejo v njej. Tako se tedaj sedaj uporablja romarski denar te nove romarske poti. Seveda plačajo tudi romarji stroške, ki jih povzročajo kake pravde in pota župnika Lesjaka. — Pisali smo to zaraditega, ker je župnik Lesjak še drzen in v »Slovencu« okoli sebe grize iz jeze nad izgubljeno pravdo. — Naše ljudstvo tudi takemu župniku liže roko in vse voljno trpi. Vse smejo naši popje storiti in ljudska jeza se nič ne vzbuja. Pa pišemo vendarle o takih slučajih, da ljudstvo izve, kako se ravna z njim, morda se vzbudi enkrat, ko bo izprevidelo, da je še v tlaki in tudi take slučaje porabilo, ko potrka na farovška vrata.

d Otvoritve belokranjske železnice se je vdeležilo tudi dvanajst fantov in deklet iz Dragatuša v narodni noši. Za ondotne razmere v zadostnem številu. Ponosno so korakali po Črnomlju s slovenskimi trobojnicami, prepevaje slovanske pesmi in s tem pokazali, da znajo ceniti šege, običaje in navade svojih prednikov in da se ne sramujejo javno pokazati svoje narodno lice, svojo narodno zavest. Čast jim!

d Iz Semiča. Pisati vam moram o otvoritvi nove železnice. Dolžnost naša je tudi, da se izkažemo hvaležne vsem, ki so na to delali, da smo dobili železnico. Kakor je vsem znano, je bila slavnost povsod jako lepa. Naš Semič se je kar svetil kot sneg pred očmi, da se ni bilo mogoče nagledati teh postavnih Belokranjcev in Belokranjic. Že rano se je začela truma za trumo pomikati v narodni noši proti kolodvoru. Okoli 9. do 10. ure ni bilo več prostora na cesti radi velike množine ljudi. Videli so se stari in mladi v narodni noši in zares bilo je nekaj krasnega. Semiška dekleta so imela posebno starodavna oblačila, ki so posebno pozornost vzbujala. Naprej je šla godba, za njo je drdral staroslovanski voz v narodni barvi barvan, ki se ni več mnogo let rabil, a sedaj je imel prvo mesto. Na vozu so sedeli v krasnih narodnih nošah Semičani. Za vozom je kar drlo ljudi, kajti večina še ni videla kaj takega. Pred vozom je pa korakalo gasilno društvo. Posebno zanimanje so vzbudili na kolodvoru, kjer so bili od vseh strani naenkrat obkoljeni od ljudi. Pa je bilo tudi vredno in nad vse zanimivo gledati lepe narodne noše, s katerimi so se zlasti odlikovali bratje Sterinarji. Ljudstvo ne bo kmalu pozabilo slovesne otvoritve belokranjske železnice, ker je bil to res velik praznik za nas.

d Iz Dragatuša nam pišejo: Naš sitni Jože Novak je na binkoštni praznik zmerjal iz prižnice farane, da nočejo poslušati lepe nauke duhovnikov. Ti ne razžalijo samo duhovnika, ampak razžalijo svetega Duha. Vpra-

šanje je, ali imate vi, Jože, svetega Duha? Nikakor, ker ga nikoli ne kličete na pomoč, ko ste na prižnici. Ali mislite, da je sveti Duh z vami takrat, ko se potikate pod županovo streho, preganjate nam nadučitelja? Spravili ste nam nadučitelja Kosca proč, zdaj nam boste spet Potokarja. Ali znate moliti evangeljske svete, duhovna dela usmiljenja? Ali veste, da je greh preganjanje ubožcev in sirot? Sram naj vas bo pred Bogom, saj pred ljudmi vas ni, ker so ti še v kozjem rogu. Gorje takemu, ki druge uči, sam pa slabo dela. Vprašajte se, kolikokrat ste bili že na sodnji in druge tja spravili? Pravite nam, da smo gnusoba pred božjimi očmi, ker »Slovenski Dom« prebivamo. Ali niste vi gnusoba pred božjimi očmi? Ali ne znate, kolikokrat ni gorela večna luč? Ali vidite nesnago cerkve po zidu, prah, pajčevino in blato? Ko so prišli po vas, da boste šli s sveto popotnico k Kati Borič, ali ste hoteli iti? Dobro znate, da je priča Janez Svobodnik in da je Kata umrla brez svete popotnice. Ali je to lepo od vas, da delate šolski mladini toliko žalost?

d Strela in toča. Dne 25. maja se je zbrala nad žužemberškim okrajem nevihta, spremljana od bliska in groma. V Visejcu pri Žužemberku je udarila strela v hišo posestnika Jožefa Vidmarja in jo je zažgala. Ogenj so kmalu pogasili, tako da škoda ni občutna. V okolici Žužemberka in Zagradca je padala omenjenega dne tudi toča. V petih vaseh v žužemberški okolici in v treh vaseh v zagraški okolici imajo posestniki vsled toče nad 20.000 K škode.

d Samomor kaznenke. 37letna Frančiška Wolf iz Tople Rebrji v smuški občini pri Vel. Loki na Dolenjskem se je nahajala radi poskušenege umora na svojem petletnem sinu v preiskovalnem zaporu okrožnega sodišča v Novem mestu. Dne 29. maja popoldne se je Wolfova v zaporu obesila.

GORENJSKE NOVICE.

g Železniška nesreča. Vlak je dne 1. t. m. podrl na tla na železniški progi med Radovljico in Otočami 52letnega železniškega čuvaja Matevža Dagarina iz Črničevca v mošenjski občini. Ko je šel namreč Dagarin po progi, je nenadoma prihitel vlak, podrl ga je na tla in mu odtrgal desno roko.

g Nasilna fanta. Kajzar Janez Rudolf iz Nove Oslice je prišel pred nekaj dnevi v neko gostilno v Sovodnjah, kjer sta popivala dva fanta. Ta dva fanta pa sta se začela delati norca iz Rudolfa, na kar je ta kmalu zapustil gostilno. Fanta sta tekla za njim, ga vrgla na tla, začela ga pretepati s pestmi in suvati z nogami ter sta ga slednjič vrgla v neki jarek, napolnjen z vodo. Iz hudobije sta razbila Rudolfu tudi puško, ki jo je ta nosil s seboj. Rudolf je dobil

pri tem pretepanju več znatnih poškodb, in je izgubil deset kron denarja v gotovini. Tudi žepno uro ima vso razdrobljeno.

NOTRANJSKE NOVICE.

Obsojen klerikalni agitator. Pred deželnim sodiščem je bil obsojen občinski tajnik, županov zet in cerkveni ključar v trnovskem okraju na Notranjskem, Anton Čandek, na pet dni strogega zapora in v izgubo volilne pravice za dobo šest let, ker je grozil Jožetu Čandeku, da bo moral plačati v 14. dneh dolg pri trnovski hranilnici, če ne bo klerikalno volil.

Klerikalna hranilnica in posojilnica na Colu je v likvidaciji. Likvidatorji so župnik Janc na Colu, Rafael Premrov iz Vipave in Matija Srebot iz Trševja.

Iz Ostrožnega brda. Našemu Bojancu so se začeli gotovo možgani kisati. Ko je prebral neki evangelij na prižnici, nam je rekel, da si ga moramo dobro zapomniti, dočim je njemu najbolj potrebno misliti in tudi upoštevati evangelij, zlasti tistega 2. nedeljo po Vel. noči o dobrem pastirju. Tega bi se moral g. Bojanc dobro zapomniti. Umazana cunjica, ki si po krivici lasti ime „Domoljub“, je enkrat pisala o neki sapi, da je včasih kar zapihala od vode gori tem prešembranim liberalcem. Sedaj bo pa začela pihati z Ostrožnega brda doli (namreč od Osojonca in Činkovca) in bo pobrala vse liberalce ob vodi. Res je zapihal neki smrdljivi duh preko liberalnih glav tje do Postojne in tam sta dobila Osojonec in Činkovec za par metrov daljše nosove. Torej to je bila tista huda klerikalna sapa. Pri zadnji državnozborni volitvi tudi vidimo, da bo prav kmalu temu gnjilemu klerikalizmu konec. Pri nas pravijo ljudje, da gredo ameriški črnici in kranjski klerikalci zmiraj bolj v nič. Prav tako! Pri nas na Ostrožnem brdu se je zgodil zadnji čas čudež in sicer ta, da bi nas bili kmalu vsi cerkveni svetniki zapustili. Zapustili so vsi svoja mesta in šli malo na izprehod. Na mežnarjevo prigovarjanje in prizadevanje so vendar za enkrat šli še vsak na svoje mesto. Da je to res, vsak lahko vpraša naše vaščane in bo zvedel resnico. Z naprednim pozdravom vsem čast. bralcem „Slov. Doma“. Narodni četaš.

Vlak povozil kravo. Dne 25. p. m. zjutraj je povozil vlak na železniški progji med postajama Postojna in Prestranek neko kravo in jo usmrtil.

ZAGORSKE NOVICE.

Izlet v Št. Lambert. Kljub slabemu vremenu, katero smo imeli cel minul teden, se je nas iz Zagorja udeležilo čez 30 izletnikov in iz Litije tudi nekaj. Izlet je pokazal, kako priljubljen je gosp. župnik Berce v Št. Lambertu in Zagorju. Dasi-ravno nam je vreme veliko pokvarilo, je

nas bilo vendar lepo število skupaj, ki smo si prijateljsko, v bratski ljubezni prožili roke. Zagorski pevci so gosp. Berceta z navdušenim petjem pozdravili.

Vse obsodbe pa je vredno in to mora javnost čuti, da je župni upravitelj Cuderman hujskal proti Bercetu. Prejšnji dan je oznanil, da bo maša ob 9. dopoldne; ko pa je čul, da pride nekdanji župnik Berce, je takoj predrugačil in imel je mesto ob 9., ob 7. zjutraj mašo. Strpeti tudi ni mogel, da je blatil **narodnega delavca** gosp. Berceta, češ, ne pustite se begati od Berceta, on ne sme več maše brati itd. — Šel je pa še dalje in je pustil cerkev in kapelo sv. Cirila in Metoda zakleniti. Še celo toliko je bil drzen, da je izletnike, ki so hodili okrog cerkve, podil proč.

Daleč, daleč je zašla naša duhovščina, ko nam katoličanom zapira božji hram. Mi pa kot davkoplačevalci, plačujemo davke in ta denar pošilja naša katoliška Avstrija v Albunijo, da tam vero . . . Vprašali bi tukaj knezoškofa Jegliča, če je naš Izveličar Jezus Kristus delal tako, kakor njegov podrejeni duhovnik Cuderman in če se on strinja s tem, **da se nam vernim katoličanom zaklepa božji hram?** V dno duše nas je užalostilo, ker nismo mogli iti v božji hram. Poimirili smo se — in z gnjevom v srcu smo se obrnili od človeka, ki naj bi mir in ljubezen oznanjal med nami . . . Tudi ne sme ostati pozabljeno, da so pred župniščem **kvartali z učiteljico.** Učiteljica in župnik sta se prav **familijarno obnašala.** Vtisk, katerega sta napravila na nas izletnike, nam bo ostal v spominu, da tako ne živi vsak duhovnik. Zelo umestno bi bilo, če bi **strogi** knezoškof Bonaventura celo zadevo z učiteljico in župnikom o priliki preiskal. Vemo pa, da knezoškof ne bo tega storil, ker župni upravitelj Cuderman je **poleg duhovnika tudi** strasten agitator stranke ljudskih sleparjev.

Pri obedu je napil gosp. Taufer gospodu župniku Bercetu v navdušenih besedah, kako je kot nekdanji župnik šentlambertskega budil iz Zasavskih višin Zagorčane k narodni zavesti pred 20. leti. Ko je prvič prišel v Zagorje, se je predstavil takratnemu županu in ta mu je dal — vizitnico **Bürgermeister in Sagor.** — Tudi je omenil, kakšna sloga in ljubezen je vladala takrat med šentlambertsčani. Z rosnim očesom smo zrlili na župnika Berceta, ko je omenil, kakšno krivico mu je storil knezoškof Jeglič. Uverjeni pa bodite, gospod Berce, da ste v naših očeh **poštenjak** in le vse gorje, katero vam je storil Bonaventura, je grdo in hudobno . . . Imejte zavest, da ste kot sin slovenske matere storili svojo narodno dolžnost in oteli lep kos slovenske zemlje materi Sloveniji. — In to vas diči — mi pa ostanemo zvesti vaši učenci, ki bomo varovali slovenske domove. — Šli pa bomo preko črnih pijavk, ki se zajedajo v naše zdravo kmečko telo. Trdi in zdravi smo! Naše telo bo tudi te črne pijavke preneslo in odpadle bodo sa-

me z naših teles, to je dokaz zadnja državnozborna volitev na Notranjskem.

Gospod župnik Berce je bil tako gignjen, da se ni mogel zahvaliti za napitnico. Nekdanji njegovi farani so s solznimi očmi trkali z Bercetom. — Res presenetljiv je bil ta prizor, šele zbor pevcev, ki je zapel »Hej Slovani« in »Lepa naša domovina«, je toliko vplival na Berceta, da se je v krasnih besedah zahvalil ter budil k ljubezni in narodnemu delu navzoče.

Binkoštni izlet bo ostal nam vsem v krasnem spominu in upamo, da tudi gosp. župniku Bercetu. — Več takih izletov bi se pač moralo prirejati, potem bodo naši nasprotniki imeli o nas drugo sodbo. Naše geslo naj bo: **»Iz kmeta za kmeta!«**

OSTALI SLOVENSKI KRAJI.

Povodenj na Koroškem. Od prijatelja našega lista, ki se nahaja na Koroškem, smo prejeli sledeči dopis: Pretečno nedeljo zvečer je pričelo tukaj močno deževati in je lilo kakor za stavo skoro štiri dni neprenehoma. Najhujše je lilo dne 26. in 27. maja. Vode, posebno Drava, je v gornji Dravski dolini tako narasla, da je prestopila bregove in poplavlila polja in travnike in jih zasula s peskom, tako da so kraji ob vodi vsi opustošeni. Posebno veliko škodo pa je napravila Drava v Beljaku; spodnji deli hiš ob vodi so bili vsi pod vodo; narasla je tako, da je bila skoro 4 metre nad normalo. — Tudi Zilja je na drugi strani napravila zelo veliko škodo. Pobrala je velike množine lesa, hlodov in desk in jih odnesla. Ravnotako je odnesla tudi zelo veliko sveta in podsula in uničila zelo veliko polja in travnikov ter poškodovala mnogo mostov. Škoda, ki jo je jeseni leta 1903., je nepopisna. Vsi pridelki so šli po nekod po vodi in ravnotako je storilo konec tudi nekaj živine in kot čujemo, je utonilo tudi 5 ljudi. Upi kmetov, ki so pričakovali dobrih pridelkov, so porušeni. Upati je, da priskoči vlada v izdatni meri na pomoč, kajti škoda je nepopisna.

Drobne novice z Goriškega. Po izkušen samomoru. V Sočo je skočila pri Gorici 20letna Rafaela Sosson. Potegnila sta jo iz vode dva mladeniča, ki sta prišla ravno mimo in slišala vpitje. Odpeljali so jo na njen dom. Vzroka poizkušene samomora deklice noče povedati. — V Bačo je padel pri Hudi južni neki triletni otrok in bi bil gotovo utonil, da ga ni še pravočasno potegnil iz vode neki Fran Kemperle. — Gadjepičil v Koritnici devetletnega učenca Jakoba Šorli na levi roki. Roka mu je močno zatekla in so ga šele tedaj spravili v goriško bolnišnico. — V greznici sta se skoro zadušila v Gorici neki Anton Gravnar in njegov nečak. Nečak se je namreč spustil v greznico, da izvleče iz nje škaf, ki mu je padel notri. Stric mu je hotel pomagati, a sta oba obtičala v greznici. Na nju-

ne klice so prišli ljudje, ki so ju z veliko težavo rešili neprijetnega položaja. — V škafu je utonil. V Gorici je neka Bressan pustila svojega dve leti starega otroka v družbi dveh starejših bratcev doma. Otrok je padel v odsotnosti matere v škaf vode in utonil. Oba bratca sta mu hotela pomagati, a nista ničesar opravila.

o **Red Lodge, Mont.** Blagovolite gosp. urednik natisniti teh par vrstic v naš prekoristni in napredni list. V tem severozapadnem mestu Združenih držav je precejšnje število Slovencev in Hrvatov, potem tudi mnogo severnih Lahov. Največ je pa Fincev, ki imajo tukaj svoje domove in svojo dvorano za predstavljanje vsakovrstnih zabavnih iger in veselic. Imajo sobe, kjer se vrše seje vsakovrstnih društev. Tudi Slovenci imamo tri podporna društva in socijalistični klub, kateremu spadamo le nekateri. Dosti naših rojakov je pa še vedno na strani onih črnosuknežev, ki gledajo, kako nas oberejo do zadnjega centa (vinarja), potem se pa smeji in si mislijo: le dajte, bedaki, neumni, jaz bom lahko živel, dokler mi boste nosili na kup! — Kar se tiče dela, smo zaposleni v premogokopu. V našem mestu sta dva rova in 4—5 milj od tukaj je pet drugih ronapravila povodenj, kakršne že ni bilo od vov. Omeniti moram, da se je ponesrečil naš priljubljeni rojak in napredni delavec Ivan Andrejuzi iz Žirovskega vrha nad Škofjo Loko. Zaposlen je bil v premogokopu na Washau Mont, tri milje od tukajšnjega mesta. Delal je sam v enem prostoru in naložil voz premoga. Ko ga je hotel premakniti do glavnega tira, je pa tako nesrečno prišel med voz in eno podporo, da ga je zgrabilo za prsi, in sicer tako močno, da ni mogel klicati na pomoč. Zato je na mestu ostal mrtev. Omenjeni rojak je bil član dveh slovenskih podpornih organizacij, namreč društva sv. Barbare št. 60 in društva J. S. K. J. št. 58. Izročili smo tovariša materi zemlji dne 1. maja s prav slovesnim sprevedom. Bodi mu lahka tuja zemlja! — Sedaj bi pa rad vprašal Žirovce, kaj je z njimi, ker ni nobenega dopisa več čitati v našem listu »Slovenski Dom«. Ali spite, ali se bojite kaplanov, ki vam morda nočejo dati odveze? Pozdrav vsem naprednjakom! — K. Eržnožnik.

RAZNO.

* **Velikanska nesreča na morju.** St. Laurencio je reka v severni Ameriki, in sicer v angleški Kanadi. Na tej reki je trčil velikanski parnik »Impres of Ireland« s premogokopnim parnikom »Storstad«. »Impres of Ireland« je imel nad tisoč potnikov in se je po desetih minutah potopil. Podrobno se pripoveduje o potopu: Dogajali so se naravnost strahoviti prizori. Moštvo se je vedlo silno brutalno in se je skušalo rešiti samo sebe. Prvo je zasedlo rešilne čolne ter z vesli pobijalo potnike, ki so se hoteli rešiti. Dokaz za to brutalnost je dejstvo, da je bilo rešenih samo 12 žensk. Rešeni pasažirji očitajo kapitanu, da je z ozirom na vladajočo meglo prehitro vozil. V notranjosti potopljenega parnika je še mnogo žrtev. Neki rešeni natkar slika prizore pri katastrofi sledeče: Vse je ležalo v globokem spanju, ko se je kakor silen potres čutil sunek. V hipu je bilo slišati z vseh strani obupno kričanje. Pasažirji so neoblečeni drli iz kabin. Že na stopnjicah je prišlo do bojev na življenje in smrt. Mnogo ljudi je že tu obležalo. Predno so dospeli pasažirji na krov, je moštvo že spustilo in zasedlo čolne. Kakor se poroča, so utonili skoro vsi potniki tretjega razreda. Pokazalo se je, da je imel parnik premalo čolnov. Med rešenimi je mnogo težko ranjenih. 25 jih je ponoči v bolnišnici umrlo. Nad 1000 ljudi se je potopilo, ostali so pa večinoma bolni. Škode na blagu je čez 3 milijone dolarjev.

LISTEK.

Ognjeniki. Peklenski ogenj.

Fr. Pirč.

XVI.

Opazovanje ognjeniških izbruhov in njih posledice na vreme v naših krajih.

Ko je France s svoje pipe spustil močen dim, je proti Janezu dejal: Že zadnjič, ko si nama prorokoval, da se bo stara devica Etna nemara zopet pričela ongaviti, sem te mislil vprašati, počem si to spoznal, posebno ko je od Etne pa do Trške Gore vendar precej lepa porcija razdalje. Daj, roženi nama to copnijo, da bova tudi midva znala take čudeže prorokovati.

Janez se je nasmehnil in odgovoril: Narava ne pozna ne čudežev ne copnije. Vse kar se nad nami in pod nami vrši, se zgodi čisto po naravnem procesu. Da pa imajo ljudje naravni proces kakor tudi njegove učinke in posledice za čudež, za nekaj nadnaravnega, temu vzrok je edino le to, da se ljudje še dandanes za nadnaravne in sploh za vse druge stvari bolj brigajo, kakor pa naravo samo. Čim bolj učeni so v drugih stvareh, tem bolj zaostajajo v poznavanju narave, za navadnimi pastirji, ki po gorenjskih planinah govedo preganjajo, pa pa bolj vedo, kdaj bo slabo ali lepo vreme, kakor učeni hribolazci, ki vlečejo različne instrumente seboj. In vidita, to je čisto naravno in umljivo. Pastir kot navaden človek ima vse svoje mišljenje obrnjeno v naravo, ki ga obdaja. On si sicer ne beli glave, zakaj tudi pri najlepšem vremenu čez par ur prilomasti huda nevihta, če je na tem ali onem kraju tako ali drugače, megleno ali oblačno. On le po izkušnjah iz svojega opetovanega opazovanja ve, da tako znamenje tam na onem vršacu navadno prinese tako ali tako vremensko spremembo. Tudi mornarji na ta priprosti način opazujejo vreme. Celo divji narodi vedo iz gotovih prikazni, n. pr. po svojih laseh, potanju kamenja, po spremembah na nekaterih rastlinah itd. »prorokovati« tako ali tako bližnje vreme. Ta priprosta opazovanja gotovih naravnih pojavov, katerim so sledili gotovi naravni dogodki, so po svojih globljih vzrokih, ki so jih pa še le pozneje skušali razrešiti učenjaki, postali podlaga vedi, ki ji pravijo meteorologija ali vremenaslovje.

Toda ti France bi rad zvedel, po čem spoznam, da bo kakšna stara devica kakor je n. pr. Etna začela bruhati, oziroma kako pri tako veliki razdalji od Sicije pa do Dolenske vem, da ondi daleč za nami kateri ognjenikov bruha. Da, to bi bil rad zvedel, se odreže France Korajža, a ti nama pripoveduješ o vremenskih znakih.

Potrpite malo, je odgovoril Janez Domišljija, kmalu bosta zvedela, da o tem nisem kar tjavendan govoril. Vidita, na vso copnijo sem jaz pred 9 leti na ta le način prav slučajno prišel:

Kakor vidva in kakor večina ljudi, se pred 9 leti tudi jaz nisem brigal za naravne prikazni. Le toliko sem vedel, da če je bilo tudi oblačno, ali če je jug 2—3 dni zapo-

Samo kratek čas

bi radi danes pozornost cenj. bralcev obrnili na nekaj, kar je v korist njih blaginje. Poleg množice izvečine inozemskih sredstev, ki jih proti vsakovrstnim boleznim in bolečinam s kričečo reklamo anoncirajo, se pa dobe na srečo tudi poštena, zdravniško priporočena zdravilna sredstva.

Gotovo so tudi našim bralcem znani taki staropreizkušeni izdelki. Ali ravno dobra domača zdravila, ki jih vsled njih

zanesljivosti priporočajo od ust do ust, skušajo mnogi brezvestni ljudje ponarejati. — Take ponaredbe se dobe tudi v veliki množini od Fellerjevega blagodišečega rastlinskega esenčnega fluida z oblastveno varovano besedno znamko »Elsa - fluid«, ki ga na zaslužen način mnogi zdravniki in bralci hvalijo za osvežujoče, poživljajoče, živce in mišice krepeče, bolečine tolažeče sredstvo.

Ravnotako pogosto, kakor Fellerjev fluid z znamko »Elsa - fluid«, pa ponarejajo tudi preizkušeno, prebavo pospešujo-

če želodčno sredstvo Fellerjeve odvajalne rabarbarske kroglice z oblastveno varovano besedno znamko »Elsa kroglice«. — Ker smo se sami prepričali o dobrodejni lastnosti obeh preparatov in jih od mnogih bralcev in zdravnikov slišali pohvaliti, svetujemo, da se proti ponaredbam varujete tako, da oboje naročate naravnost pri lekarnarju E. V. Feller v Stubici, Elsa trg št. 318 (Hrvaško). Fellerjev fluid 12 malih ali 6 dvojnih ali 2 specijalni steklenici franko 5 kron, Fellerjeve kroglice 6 steklenic franko 4 krone.

redoma pihal, da bo kmalo drugo vreme. Tudi to sem vedel, da če ima sv. Jera na Gorjancih „kapo“, bo nam v dolini kmalo treba dežnike roke vzeti. Dalje pa moje znanje o prirodnih pojavih ni segalo. In to dostikrat v mojo lastno škodo. Naj mimoregrede povem samo en slučaj. Pred kakšnimi 15 leti sem se zelo rad plazil po gorenjskih planinah. Vse najvišje vrhove sem oblezel, tudi našega častitljivega očaka, Triglava sem menda sedemkrat obiskal. Ko se nekoč iz enega takih obiskov vračam pod njegovimi navpičnimi stenami proti Bohinju, začujem tam v dalji votlo bobnenje. Srečam tam pastirja, katerega nalašč vprašam, če bo tudi pod Triglavom kaj hudega. Pastir se ozre naokoli in mi resno reče: Gospod, če nočete biti mokri do kože, kar hitro jo poberite od tod, da pridete še pravočasno v planinsko kočjo na Belem Polju. (Koča je bila še pol ure oddaljena.). Zahvalil sem se temu vremenskem proroku. A da vidi, kako malo važnost polagam na njegovo prorokovanje, sem ostal tam, ter dalje po skalnatih čerih trgal planike. Ni pa preteklo še dobre četrt ure, že so začele padati prve debele kaplje. Pa da sem krajši, kakor sem bil takrat še preko kože moker, povem, da se mi je pastir v zavetju skalnate votline smejal, ko sem v najhujši nevihti dirjal proti koči, kamor bi prišel lahko še suh, če bil priprostega proroka ubogal. To je ila bdoobra lekcija za mojo bahavo domišljijo, da se na vreme bolje razumem, kot kak triglavski pastir, ki še brati ne zna. Od tedaj sem se namreč začel bolj zanimati za take prikazni. Ko se nekega majevega večera l. 1895 sprehajam ob robu malega gozdička blizu Novega mesta, zagledam tam v srebriškem močvirju se dvigati čudno meglo. Kakor bi bila iz kotla vrela, se je dvigala vedno bolj na kvišku in široko. In da ne bom jaz tako širok in si to — če še doživim — prihranim za 10letnico svojega rednega opazovanja, naj k temu za danes samo še dodam, da je bila čez četrt ure pozneje ona novomeška kotlina v tako gosto meglo zavita, da nisem videl ne koraka pred seboj. Pa smrdela je ta megla, fej te bodi, še danes če se nanjo spomnim, mi prihaja slabo. Kakor bi bili vsi vrage v peklenskem ognju zažgali žveplo, vmes pa še premoga naložili. Ker ob tem času — pripomnim, da je bilo vreme sicer suho in večer lepo jasen — pri nas še nisem nikdar preje opazil take čudne megle, se mi je ta prikazen zdela nekaj nenavadnega. Čeprav se takrat še nisem prav nič pečal s peklenskim ognjem, in potresi, vendar sem bil spričo te nenavadne prikazni prepričan, da mora ta megla pomeniti nekaj posebnega. Šel sem tavajoč domov, sedel za mizo in si cel dogodek natančno opisal kakor sem ga opazoval. Proti jutru še le sem bil gotov — med tem seveda sem bil večkrat zunaj ter opazoval spremembe te čudne megle. Poročilo sem poslal nekemu večjemu listu na vpogled ter

zraven pridelal svoje „prorokovanje“ na ognjeniški izbruh in silne potrese kje v jugozapadni daljavi. Poročilo še ni bilo prišlo v dotično mesto, že smo imeli pri nas — potres. Tretji dan pa je isti list že prinesel vesti o strašnih potresih v Siciliji in kmalo pozneje tudi v Valparaisu in drugod. Slučaj je tako hotel, da je bilo ravno tisto leto venomer slišati o naravnost katastrofalnih potresih. Moj prvi srečni (namreč za moje opazovanje) poizkus me je ojunčil in vsega tako prevzel, da par mesecev sploh ni bila nobena meglica več varna pred menoj. Danes po dolgoletnih izkušnjah priznam, da sem takrat v svoji nevednosti po vzrokih takih prirodnih pojavov marsikaj pretiraval in zakaj ne bi odkrito priznal: tudi pošteno „vrezal“ sem se parkrat s svojim „prorokovanjem“. Pa za to so me pustili več ko dovolj pokoriti tisti katoliški listi, ki so me preje sami poveljavali. Pa to je rodilo le nasprotni sad. Čim bolj so me javno zasmehovali, tem bolj resno sem se lotil tudi iz knjig proučevati vzroke takih pojavov.

Janez, sem jaz posegel vmes, Janez, veš kaj, tebi se je skoro do pičice tako godilo s to „coprnijo“ kakor meni. Janez me je le postrani pogledal, kakor bi bilo vseeno, ali to njega ali mene zadene, pa je nadaljeval:

Knjige, ki opisujejo razvoj stvarjenja svetov, njih in spremembe na naši zemlji, so me še le privedle na pravo pot. Kar sem tistega majevega večera prvič opazoval, sem našel pojasnjeno tudi v knjigah, ki opisujejo ognjenike, njih delovanje, ter vpliv na ostale dele zemlje. Tam sem poleg obširnih opisov našel tudi krasne slike, ki čitatelju predstavljajo ognjenik kratko pred izbruhom in med največjim bruhanjem. Zdaj sem si lahko predstavljal v duhu, kako se to vrši in odkod so tista čudna znamenja na nebu in na močvirnatih ali na močno prepokanih kraških tleh, ki so, kadar sem jih opazil, vedno bila oznanjevalec večjih ali manjših katastrof v tisti smeri, odkoder so se pojavila. Tedaj še le so mi postali jasni tudi vzroki takih prikazni, ko se ognjenik pripravlja k večjemu izbruhu, tedaj iz njegovega žrela izpuhteva velikanska množina plinov, neznansko vročih parov, ki vsebujejo strašno razstreljivo moč, čim pridejo po vetru v mrzle zračne višine. Meni so se naši „učenjaki“, ki imajo o prirodnih pojavih približno take pojme, kot tele o novih vratih, smejali, če sem trdil, da se dimnasti pari in plini iz naših južnolaških ognjenikov prav dobro opazujejo tudi v naših krajih in da povzročajo velike vremenske katastrofe, ki so kljub veliki razdalji vendar v ozki zvezi z izbruhi tega ali onega ognjenika. Toda izpod peres na tem polju res izkušenih mož sem zvedel, da ta razlaga do nas še ni nič v primeri z dejstvom, da vulkanski izbruhi svoje pline in druge tvarine po zraku raznašajo malone preko celega sveta.

Nekaj takih slučajev naj vama kar tukaj omenim: (Dalje).

Izdajatelj in odgovorni urednik:
dr. Vladimir Ravnihar, državni poslanec.

Listnica uredništva.

Ker je prihodnji četrtek praznik, prosimo, da se nam dopisi pošljejo gotovo do srede, ker se s tem dnem uredništvo zaključuje.

Loterijske številke.

Dvignjene v soboto, dne 30. maja 1914.

Linc: 38, 31, 74 88, 61.

Dvignjene v sredo, dne 3. junija 1914.

Trst: 14, 64, 5, 74, 89.

Ženske pri motivah (zastajanje krvi) ne jemlje kroglic, tablet, praška, čaja brez vrednosti. Mojo prijetno zauživalno, preizkušeno, neškodljivo sredstvo pomaga zanesljivo. Vsak dan dobim prostovoljna zahvalna pisma. Velika škatlja K 4.85 poštne prosto.

Diskretno pošilja dr. med. **H. Seemann, Sommerfeld 84 (Niederlausitz).**

Na željo se dopošlje iz dunajske ali budimpeštanske razpošiljalnice, zatorej carinske nepravilike izključene. 94

Najboljši češki nakupni vir.



Ceno posteljno perje:

1 kg sivega, dobrega, puljenega 2 K, boljsega 2 K 40 h, prima polbelega 2 K 80 h; belega 4 K; belega, puhačega 6 K 10 h; 1 kg velfinega, snežnočistega, puljenega 6 K 40; 8 K; 1 kg puha, sivega 6 K; 7 K; belega, linega 10 K; najfiniji prani puh 12 K. — Kdor vzame 6 kg dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rmenega nankinga, pernica, 180 cm dolga, 120 cm široka, s 2 sglavniki, vsak 80 cm dolg, 60 cm širok, napoljen s novim, sivim, jako stnovitnim puhačim posteljnim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K; 14, 16 K; sglavniki 8 K, 8 K 60 h, 4 K. — Pernica 200 cm dolga, 140 cm široka K 18—, K 14 70, K 17 80 in K 1—; sglavniki 90 cm dolgi, 70 cm široki K 4 60, 6 20 in K 5 70; podpernica iz močnatega ržastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm široka, K 12 80, K 14 80. Rapošiljanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je zamenjati, za neugajajoče se vrne denar. 63

S. Benisch, Dešenice, št. 953, Češko.
Bogato ilustrovan cenik zastoj in franko.

Razširjajte od hiše do hiše „Slov. Dom“.

Sifilitiki!



Pojasnilno brošuro o hitrem in temeljitem ozdravljenju brez motenja poklica, brez ponovitve, brez živega srebra in drugih strupov, brez vbrizgavanja, brez škodljivih postranskih učinkov

razpošilja diskretno za 20 h za poštino v zaprti kuverti brez kakega natiska

dr. med. **H. Seemann, Sommerfeld 84 (Lausitz).** 94

Tržne cene v Ljubljani

	Cena			
	od		do	
	K	h	K	h
1 kg govejega mesa I. vrste . . .	1	60	1	80
1 " " " II. " . . .	1	40	1	60
1 " " " III. " . . .	1	20	1	40
1 " telečjega mesa . . .	1	50	2	20
1 " prašičjega mesa (svežega) . . .	1	60	2	40
1 " " " (prekajenega) . . .	1	90	2	40
1 " koštrunovega mesa . . .	1	32	1	00
1 Prašiči na klavnici . . .	1	10	1	30
1 " kozličevega mesa . . .	0	—	0	—
1 kg masla . . .	2	80	0	00
1 " masla surovega . . .	2	80	2	80
1 " masti prašičje . . .	1	80	2	00
1 " slanine (špeha) sveže . . .	1	72	1	92
1 " slanine prekajene . . .	1	90	2	—
1 " sala . . .	1	80	1	92
1 " surov. margarinskega masla . . .	2	40	0	—
1 " kuhan. margarinskega masla . . .	2	00	0	—
1 jajce . . .	—	6	—	7
1 l mleka . . .	—	20	—	00
1 " " posnetega . . .	—	08	—	—
1 " smetane sladke . . .	—	—	—	—
1 " " kisle . . .	1	—	1	20
1 kg medu . . .	1	40	0	00
1 " čajnega surovega masla . . .	3	00	3	60
1 piščanec . . .	1	15	0	—
1 golob . . .	—	40	—	70
1 raca . . .	2	00	0	—
1 gos . . .	7	00	0	—
1 kapun . . .	0	—	0	—
1 puran . . .	0	—	—	—
100 kg pšenične moke št 0 . . .	44	30	—	—
100 " " " " 1 . . .	43	60	—	—
100 " " " " 2 . . .	43	00	—	—
100 " " " " 3 . . .	42	00	—	—
100 " " " " 4 . . .	41	00	—	—
100 " " " " 5 . . .	40	00	—	—
100 " " " " 6 . . .	38	50	—	—
100 " " " " 7 . . .	33	—	—	—
100 " " " " 8 . . .	14	40	—	—
100 " koruzne moke . . .	5	90	—	—
100 " ajdove moke . . . I. . .	56	—	—	—
100 " ajdove moke . . . II. . .	54	—	—	—
100 " ržene moke . . .	—	—	—	—
1 l fižola . . .	—	28	—	—
1 " graha . . .	—	30	—	—
1 " leče . . .	—	36	—	—
1 " kaše . . .	—	28	—	—
1 " ričeta . . .	—	24	—	—
100 kg pšenice . . .	26	00	27	—
100 " rži . . .	19	50	20	50
100 " ječmena . . .	17	00	18	—
100 " ovsa . . .	18	00	19	—
100 " ajde . . .	26	—	27	—
100 " prosa belega . . .	24	—	26	—
100 " " navadnega . . .	18	00	20	—
100 " koruze 1913 . . .	17	00	18	—
100 " činkvantina . . .	20	00	21	—
100 " krompirja . . .	5	00	6	00
Lesni trg.				
Cena trdemu lesu 11 do 12 K.				
Cena mehkeemu lesu 7— do 8— K.				
Trg za seno slamo, in steljo.				
Na trgu je bilo				
voz sena . . .	7	—	8	00
" slame . . .	6	—	7	00
" stelje . . .	3	00	0	—
" detelja . . .	0	00	0	—

Posebna izdaja.

VI.

Zato kjerkoli grem,
le eno znam in vem:
če nosim „PALMA“ kavčuk
ugajam vsem ljudem.



Moški in ženske, ki so pri

boleznih sečne cevi

(iztok svež in zastaran) brezuspešno poskušali vse mogoče, naj takoj zahtevajo brezplačnega pojasnila o popolnoma neškodljivem, povsod lahko izvršljivem zdravljenju v zaprti kuverti, brez vsakega natiska. Ozdravljenje v okoli 10 dneh. Cena jako zmerna. Ob neuspešnosti znesek nazaj.

Dr. med. J. Seemann, Sommerfeld 84
(Bez. Frankfurt-Oder.)

Potrebna zdravila pošlje ob naročitvi dunajska ali budimpeštanska razpošiljalnica, v izogib vsem carinskim neprilikam. 94

Aškerčevo poslednje delo:

Atila v Emoni.

Cena broširane knjige 1.40 K,
vezane 2.40 K; po pošti 20 v več.

Naroča se v

Narodni knjigarni v Ljubljani.

Edina SLOVENSKA orožna tovarna

DRUŽBA: PUŠKARNA „P. WERNIG“
BOROVlje - KOROŠKO



PISITE PO:

CENIK

1914

LOVSKE PUŠKE

STRELJIVO POPRAVILA

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica šte. 2., lastna hiša.

Obreazuje vlogé na knjižlo s 4¹/₂% v tekočem računu najugodnoje. Z ozirom na svoj polnovplačani delniški kapital 8,000.000 kron in 1.00.000 kron rezervnih fondov ponuja največje varnost za vsa tuji denar. Promet na leto óez 1400 millionov kron. Preerbuje vse denarne zadeve najkulantnoje. 6

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Poslovalnica I. o. kr. avstrijske državne razredne loterije.



Priporočamo našim

Kolinsko cikorijo

gospodinjam iz EDINE slovenske tovarne v Ljubljani.

Neokužen dvor,

zdrave živali, ki dobro prebavljajo in rade žro, krepko, težko krasno živino, krave, ki dajo veliko mleka in kure, ki neso veliko jajec, imajo vsi kmetovalci, ki se ravnaajo po 10 zapovedih za kmetovalca in primešajo piči 2-3 krat na mesec **Mastina**. **Mastin** je dr. Trnkócyja redilno varovalno sredstvo. Živina ne živi samo od tega kar požre, ampak od tega kako da prežveči. — **Mastin** je bil s prvimi kolajnami odlivan in ga porabljaajo milijoni previdnih kmetovalcev. Iđi k svojemu trgovcu in kupi zavoj **Mastina** za 60 vin., 10 zapovedi pa zahtevaj zastoj, tudi če ne želiš **Mastina**, ali pa piši ti ali tvoj trgovec tvorniški zalogi: **Lekarna Trnkócy v Ljubljani, zraven rotovža**. Ta lekarna razpošilja 5 zavojev **Mastina** za 4 K poštine prosto.

Žalostna usoda

je, se čutiti slabotnega, bolehnega, nervoznega in videti, kako gine delamožnost. Posebno žalostno za mnoge, ki morajo v težkem boju za vsakdanji kruh proti mnogim zdravejšim konkurentom braniti svoj zaslužek in obstanek.

Izginevanje življenske energije, življenske moči temelji na tem, da vsled napačne prehrane, nepravlega načina življenja, slabo prestalih bolezni, potrnosti, skrbi in drugih duševnih vplivov kri polagoma izgubi pravo zmes, zlasti vsebino živil. Spričo tega oslabljenja krvi pride do zastajanja krvnega obtoka in do vseh mogočih obolenosti: glavobola, pomanjkanje teka, zagatenja, želođnih in črevesnih obolenosti, poapnenja odvodnic, in mnogih drugih bolezni. Ne moremo več tako delati kakor nekđaj in obupno zremo v bodočnost.



Bolni, oslabljeni živci slabe volje!

Pomanjkanje spanja, onemoglost, hitro duševno utrujenje, raztresenost, brezmiselnost nas loti in nam vzame zmožnost, da bi popolnoma izpolnili svoje mesto. Ako naj se zaustavi pręzgodnja izraba našega telesnega ustroja, ako naj zopet zdravje in

dobra volja polnita našo dušo,

se more to storiti samo s sredstvom, ki kri osvežuje in pomlaja, dviga presnavljanje ter duhu in telesu daje ono visoko mero moči, ki je potrebna za premaganje bolezenskih motenj. Temu namenu služi Biodyn, ki je že

tisočerm pripomogel do novega življenja.

Z Biodynom dobi kri, ki mora preživljati vse organe, tudi možgane, hrbtenični mozeg in živce, najbolj neutrpljivo gradivo za telo in dela

mirne živce, prožnost in življensko srečo.

Vzmite Biodyn in živci se vam bodo ojačili in nova moč Vam bo prevela telo.

Popolnoma zastoj poizkušnjo

Vam pošljem ako pišete po njo. Sami se boste o tem prepričali kako izborno je moje sredstvo.

Jamčim popolnoma

da Biodyn ne obsega škodljivih sestavin in Vam obenem s poizkušnjo pošljem popolnoma zastoj svojo izredno poučno, dragoceno razpravo, ki Vam vse temeljito pojasni. Ne čakajte in pišite mi s polnim zaupanjem. Dopisnica zadostuje. — Naslovite jo na

Expedition der Opern-Apotheke, Budapešta, VI Abt. 454.

Ali je dobiti točno in neškodljivo učinkujočega sredstva proti

moški oslabelosti?

Veleslanimv opis o presenetljivem razkritju nemškega potovalca po Afriki (pripoznano tudi od številnih nemških in inozemskih profesorjev in zdravnikov) razpošilja za 20 h za poštino v zaprtem dvojnem pismu brez natiska 94

dr. med. H. Seemann, Sommerfeld 84 (Ffo.).

Gospodje vsake starosti, ki so doslej brezuspešno rabili vse mogoče (aparate, kroglice, metode, praške takozvana ojačila itd.), mi bodo po prečitanju mojega opisa hvaležni. Pišite takoj, ker je na razpolago samo omejeno število eksemplarov.

Ustanovljena 1881.

Račun: Pri avstr. pošt. hr. št. 828.406.
Pri ogr. pošt. hran. št. 19.864.

Telefon števil. 185.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

F. Z. Z. B. Z.

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 18

v lastnem združnem domu.

Žiro-konto pri avstro-ogrski banki.

Obrestuje hranilne vloge po 4 ³/₄ %

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za svoje vložnike.

Posojilnica posojuje svoj denar na varna kmečka posestva, radi tega je tudi ves denar pri njej popolnoma varno naložen.

Gospodarstvo posojilnice vodi jo gospodje:

Ivan Knez, veletržec in veleposestnik v Ljubljani.
Andrej Šarabon, veletržec in posestnik v Ljubljani.
Josip Lenče, veletržec in posestnik v Ljubljani.
Ivan Mejač, veletržec v Ljubljani.

Anton Pogačnik, posestnik v Spodnji Šiški.
Franc Jarc, posestnik v Medvodah.
Avgust Jenko, posestnik v Ljubljani.
Alojzij Vodnik, kamnosek in posestnik v Ljubljani.

Rezervnega zaklada kron 800.000.

Upravno premoženje koncem leta 1912 kron 19,000.000.

Uradne ure vsak dan od 8.—12. in od 3.—4.

Ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8.—1. popoldne.